

2014 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-896

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014 - 2020 metams

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014 - 2020 metams

PROJEKTO NR.

DOKUMENTO NR.

VARIANTO NR. 1

IŠLEIDIMO DATA 2014 liepa

RENGĖ Živilė Paškauskaitė-Urbonavičienė, Jurgita Impolienė

TIKRINO Sigitas Rinkevičius

PATVIRTINO Sigitas Rinkevičius

TURINYS

TRUMPINIAI	9
1 ĮVADAS	10
2 ESAMOS ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA	11
2.1 SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS	11
2.2 RADVILIŠKIO RAJONO GYVENTOJAI IR BŪSTAI	13
2.3 VIETINĖ RINKLIAVA UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IR TVARKYMĄ, KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMO NORMA	15
2.4 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMAS, SURINKIMAS, NORMOS	17
2.5 MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUDĖTIS	19
2.6 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PANAUDOJIMAS IR PERDIRBIMAS	20
2.7 ANTRINIŲ ŽALIAVŲ TVARKYMAS	20
2.7.1 Pakuočių atliekų tvarkymas	23
2.8 BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS	24
2.8.1 Namudinis biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas	25
2.8.2 Žaliųjų biologiškai skaidžių atliekų surinkimas kompostavimo aikštelėse	25
2.8.3 Žaliųjų biologiškai skaidžių atliekų surinkimas konteineriais	26
2.8.4 Maisto atliekų tvarkymas	26
2.9 SPECIFINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS	26
2.10 MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS	28
2.11 GYVENTOJŲ APRŪPINIMAS KONTEINERIAIS	29
2.12 ATLIEKŲ SURINKIMO PRIEMONIŲ POREIKIS	30
2.13 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMĄ PAPILDANČIOS ATLIEKŲ SURINKIMO SISTEMOS	30
2.14 VIEŠŲJŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ TEIKIMO LYGIS	31
2.15 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO IR ŠALINIMO ĮRENGINIAI BEI PAJĖGUMAI	31
2.15.1 Regioninis sąvartynas	32
2.15.2 Mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai (MBA)	32
2.15.3 Laikinasis mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginys	34
2.16 SENŲ SĄVARTYNŲ UŽDARYMAS IR PRIEŽIŪRA PO UŽDARYMO	34
2.17 VISUOMENĖS INFORMAVIMO IR ŠVIETIMO PRIEMONĖS ATLIEKŲ TVARKYMO KLAUSIMAIŠ	35
2.18 ESAMOS SITUACIJOS APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	36
3 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMO PROGNOZĖS PLANUOJAMU LAIKOTARPIU (2014 -2020 M.)	40
4 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR UŽDUOTYS 2014-2020 M.	42
4.1 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ ANALIZĖ	42
4.2 PAGRINDINIAI KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS VYSTYMO PRIORITETAIR IR KRYPTYS	43
4.3 RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBEI NUSTATYTOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOTYS	44

4.4	RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TRUMPALAIKIAI KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS 2014-2020 METAIS	49
4.5	ATLIEKŲ NAUDOJIMO IR PERDIRBIMO UŽDUOTYS	49
4.5.1	<i>Atliekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas.....</i>	51
4.5.2	<i>Antrinių žaliavų tvarkymas</i>	52
4.5.3	<i>Biologiškai skaidžių, tame tarpe žaliųjų atliekų bei maisto atliekų, tvarkymas</i>	54
4.5.4	<i>Specifinių atliekų tvarkymas</i>	56
4.5.5	<i>Ekonominių instrumentų taikymas</i>	57
4.5.6	<i>Teisinių dokumentų atnaujinimas</i>	57
4.5.7	<i>Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo plėtra...</i>	58
4.5.8	<i>Visuomenės informavimas</i>	58
4.5.9	<i>Radviliškio rajono savivaldybės funkcijos, įgyvendinant pavestas VATP užduotis.....</i>	59
4.6	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS EKSPLOATACINĖS IŠLAIDOS	59
4.7	PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS.....	61
4.8	SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO PLANO TRUMPALAIKIU LAIKOTARPIU ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI	61
4.9	PLANO ĮGYVENDINIMAS, PERŽIŪRA IR ATSKAITOMYBĖ.....	63
5	RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS 2014-2020 M.	64

LENTELIŲ SARAŠAS

1 Lentelė.	Gyventojų skaičius Radviliškio rajone gyventojų surašymo metu 2001 ir 2011 metais.	14
2 Lentelė.	Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius mieste ir kaime (2011 metų surašymo duomenys).	14
3 Lentelė.	Radviliškio rajono savivaldybės namų skaičius 2011 metais.	14
4 Lentelė.	Atliekų susikaupimo normos.	16
5 Lentelė.	Atliekų turėtojų skaičius	16
6 Lentelė.	Komunalinių atliekų susidarymas ir šalinimas Radviliškio rajono savivaldybėje 2010-2013 m.	17
7 Lentelė.	Komunalinių atliekų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.	17
8 Lentelė.	Sąvartyne šalinamų <i>mišrių komunalinių atliekų sudėtis 2012-2013 metai.</i>	19
9 Lentelė.	<i>Radviliškio rajone surinktų komunalinių atliekų naudojimas/perdirbimas 2010 - 2013 metais.</i>	20
10 Lentelė.	<i>Radviliškio rajone naudojami antrinių žaliavų surinkimo konteineriai</i>	20
11 Lentelė.	<i>Konteinerių talpa ir skaičius antrinių žaliavų surinkimui APP ir DGASA aikštelėse</i>	21
12 Lentelė.	<i>Konteinerių aikštelių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti Radviliškio rajone skaičius</i>	23

13 Lentelė. PA ir Stiklo atliekų surinkimui konteineriai skirti individualiems namams	23
14 Lentelė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės įrengimo finansavimo šaltiniai ir lėšos (litas)	26
15 Lentelė. DGASA įrengimo finansavimo šaltiniai ir lėšos (litas)	28
16 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybėje naudojamų mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai (2012 ŠRATP)	28
17 Lentelė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių minimalus ištuštinimo dažnis.	29
18 Lentelė. Radviliškio rajone įdiegtos papildančios sistemos.	30
19 Lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo įrenginiai	31
20 Lentelė. Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyno Jurgeliškių k. 9 (buvęs - Aukštrakių) projektiniai parametrai.	32
22 Lentelė. senų sąvartynų (šiukšlynų) uždarymas	34
23 Lentelė. Senų rajoninių sąvartynų (šiukšlynų) uždarymo finansavimas (litas)	34
24 Lentelė. Atliekų tvarkymo planuose iškeltų uždavinių įgyvendinimo vertinimas	36
25 Lentelė. Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo vertinimas	39
26 Lentelė. Gyventojų skaičiaus prognozė 2014-2020 metams	40
27 Lentelė. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė tonomis per metus	41
28 Lentelė. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė (tonomis)	41
29 Lentelė. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane (planavimo laikotarpis 2014-2020 m.) nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	45
30 Lentelė. Prognozuojami komunalinių atliekų tvarkymo srautai pagal atliekų tvarkymo būdą Radviliškio rajone bei Šiaulių regione 2014-2020 m., tonomis.	50
31 Lentelė. Valstybinio atliekų plano įgyvendinimas Radviliškio rajono savivaldybėje 2014 - 2020 metais	51
32 Lentelė. Antrinių žaliavų, tame tarpe ir pakuotės atliekų, surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.	52
33 Lentelė. Užduotys ir terminai įtraukiami atnaujintoje sutartyje su GIO.	53
34 Lentelė. Reikalavimai schemos atnaujinimui.	53
35 Lentelė. Biologiškai skaidžių atliekų, tame tarpe ir maisto (virtuvės), sutvarkymas/surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.	54
36 Lentelė. Specifinių atliekų sutvarkymas/surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.	56
37 Lentelė. Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos kaštai	61

38 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano vertinimo kriterijai.	62
39 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo priemonių plano 2014-2020 metų įgyvendinimo priemonės	65

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 Paveikslas. Antrinių žaliavų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.	22
2 Paveikslas. BSA šalinimo užduočių įgyvendinimas 2010-2013 metais.	24
3 Paveikslas. Žaliųjų atliekų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.	25
4 Paveikslas. Specifinių atliekų surinkimas Radviliškio rajono savivaldybėje, 2010-2013 metais	27

Trumpiniai

APP - Atliekų priėmimo punktas;

BSA - Biologiškai skaidžios atliekos;

DGASA - Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė;

EEĮ - Elektros ir elektroninės įrangos atliekos;

ES - Europos sąjunga;

GIO - Gamintojų importuotojų organizacijos;

KAK - Kietasis atgautasis kuras;

MBA - Mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai;

PA - Pakuotės atliekos;

ŠRATC - Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras;

ŠRATP - Šiaulių regiono atliekų tvarkymo planas;

VSATP - Valstybinis strateginis atliekų tvarkymo planas;

VATP – Valstybinis atliekų tvarkymo planas

1 Įvadas

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014-2020 metams parengtas siekiant atnaujinti 2006 m. spalio 12 d. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-884 patvirtintą Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą, atsižvelgiant į naujus teisės aktus bei atsiradusias naujas užduotis savivaldybei. Šis planas parengtas pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) ir 2010 m. gruodžio 16 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-1004 patvirtintų Reikalavimų regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams (Žin., 2010, Nr. 149-7654) reikalavimus.

Komunalinių atliekų tvarkymo planavimo tikslas – nustatyti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plane 2014-2020 m. nustatytos priemonės, užtikrinančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 366 patvirtintame Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane ir rengiamame Šiaulių regiono atliekų tvarkymo plane 2014-2020 m., nustatytas užduotis.

Rengiamo Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. tikslas – suderinti Šiaulių regiono savivaldybių veiksmus, organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius. Šiuo planu numatyta įgyvendinti Europos Sąjungos finansuojamo projekto „Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ priemonės. Šiaulių komunalinių atliekų tvarkymo regionas apima Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių teritorijas.

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą 2014-2020 m. sudaro šios pagrindinės dalys:

- › esamos atliekų tvarkymo būklės apžvalga;
- › komunalinių atliekų susidarymo prognozės planuojamu laikotarpiu (2014 -2020 m.);
- › komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, uždaviniai ir užduotys 2014-2020 m.
- › plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas;
- › plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai;
- › Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planas 2014-2020 m.

Už Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. įgyvendinimą yra atsakinga Radviliškio rajono savivaldybė ir VŠĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras (toliau - ŠRATC) pagal savo funkcijas. Sprendimus dėl šio plano pakeitimų priima Radviliškio rajono savivaldybės taryba, atsižvelgdama į ŠRATC ir Radviliškio rajono savivaldybės administracijos siūlymus bei konsultuodamasi su socialiniais ekonominiais partneriais.

Šiam planui, vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše (Žin., 2004, Nr. 130-4650) numatyta tvarka, buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, įskaitant ir visuomenės informavimo procedūras.

2 Esamos atliekų tvarkymo būklės apžvalga

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos plotas 1635 kv. km., kurią sudaro 12 seniūnijų: Aukštelkų, Baisogalos, Grinkiškio, Pakalniškių, Radviliškio, Radviliškio miesto, Sidabravo, Skėmių, Šaukoto, Šeduvos miesto, Šiaulėnų, Tyrulių seniūnijos.

2.1 Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas

Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima komunalinių atliekų surinkimo, vežimo, rūšiavimo, naudojimo ir šalinimo paslaugas visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams - fiziniams ir juridiniams asmenims.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) nuostatomis, už komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą savo teritorijose yra atsakingos savivaldos institucijos. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą jos gali pavesti (kaip privalomą užduotį) savivaldybės ar kelių savivaldybių įsteigtai įmonei (šiuo atveju - ŠRATC).

Siekdamos palengvinti bendradarbiavimą kuriant naują regioninę atliekų tvarkymo sistemą 7 Šiaulių regiono savivaldybės 2002 m. birželio 25 d. įsteigė viešąją įstaigą „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“, o 2005 m. lapkričio 30 d. dalininkų susirinkimo sprendimu buvo patvirtinti šios įstaigos įstatai. 2005 m. spalio 28 d. Šiaulių regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 9 buvo patvirtintas Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo planas, kuriame numatyti Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo etapai ir šios sistemos organizavimas.

ŠRATC palaipsniui perima iš Šiaulių regiono savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos organizatoriaus funkcijas, į kurias įeina savivaldybių ir regiono atliekų tvarkymo planų rengimas, atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų rengimas, atliekų surinkimo, atliekų tvarkymo objektų eksploatacijos paslaugų pirkimo konkursų organizavimas, sutarčių pasirašymas ir jų vykdymo kontrolė, duomenų apie atliekų srautus rinkimas ir registravimas, rinkliavų už atliekų tvarkymą rinkimas. 2007 m. rugpjūčio 30 d. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-159 ŠRATC buvo pavesta eksploatuoti Radviliškio rajono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo (išskyrus šalinimą) sistemos administravimas apima šiuos veiksmus, procesus bei procedūras:

- › atliekų surinkėjo / vežėjo savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje parinkimas organizuojant komunalinių atliekų surinkimo / vežimo paslaugų viešojo pirkimo konkursą (-us) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;
- › ŠRATC trišalės sutarties su atliekų surinkėju / vežėju – konkurso laimėtoju (arba kitu įstatymų nustatyto būdu) ir savivaldybe sudarymas ir vykdymas;
- › savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos, kuri yra neatskiriama Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalis, ir jos infrastruktūros plėtojimo planavimas;
- › dokumentų, būtinų komunalinių atliekų tvarkymo sistemai funkcionuoti (savivaldybės atliekų tvarkymo plano, atliekų tvarkymo taisyklių, vietinės rinkliavos dydžio apskaičiavimo metodikos, vietinės rinkliavos nuostatų pakeitimų) projektų rengimas;
- › vietinės rinkliavos dydžio apskaičiavimas, perskaičiavimas ir jų pagrindimų rengimas bei teikimas tvirtinti savivaldybės tarybai;

- › informacijos apie atliekų tvarkymo planų vykdymą kaupimas, apibendrinimas, analizė ir teikimas savivaldybei;
- › susidarančių atliekų srautų apskaita, apibendrinimas, analizė, ataskaitų rengimas;
- › atliekų turėtojų švietimas komunalinių atliekų tvarkymo srityje;
- › savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos stebėseną, vežėjų / surinkėjų ir kitų atliekų tvarkytojų veiklos kontrolė;
- › vietinės rinkliavos iš atliekų turėtojų už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimas pagal atskirą sutartį su savivaldybe;
- › apskrities savivaldybių bendradarbiavimo regioninės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje sutarties įgyvendinimas;
- › mokėjimų, atsiskaitymų už suteiktas atliekų tvarkymo paslaugas administravimas pagal vietinės rinkliavos administravimo sutartį;
- › atliekų tvarkymo paslaugų kiekio fiksavimas ir per mėnesį sutvarkytų savivaldybės teritorijoje susidariusio atliekų kiekio pagal atliekų rūšis nurodymas;
- › ataskaitų apie atliekų tvarkymą teikimas nustatyta forma ir terminais savivaldybei;
- › ŠRATC metinių veiklos ataskaitų rengimas bei teikimas savivaldybei;
- › savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų surinkimo sistemų diegimo užtikrinimas.

Vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartimi, Radviliškio rajono savivaldybė atlieka šias funkcijas:

- › nagrinėja ir priima savivaldybės kompetencijai priskirtų ŠRATC siūlomų teisės aktų, reglamentuojančių komunalinių atliekų tvarkymą, pakeitimus;
- › sudaro palankias sąlygas komunalinių atliekų tvarkymo sistemai kurti, funkcionuoti ir vystyti;
- › derina ŠRATC siūlomų konteinerinių aikštelių įrengimo vietas ir nustatyta tvarka sprendžia žemės sklypų aikštelėms skyrimo bei detaliųjų planų rengimo klausimus;
- › pagal savo kompetenciją atlieka visus veiksmus, kad ŠRATC gautų teisės aktų reikalavimų nustatyta tvarka visus leidimus įrengti ir eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros objektus;
- › nustato pagal ŠRATC atliktus pagrįstus skaičiavimus patikslintus vietinės rinkliavos dydžius;
- › derina Aplinkos ministerijos nustatytoms gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotims įvykdyti, gamintojų, importuotojų, jų įsteigtų organizacijų ar atliekas tvarkančių įmonių, kurioms gamintojai ir importuotojai sutartiniais pagrindais paveda tvarkyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekas, gaminių ir (ar) pakuotės atliekų surinkimo iš komunalinių atliekų srauto sistemų diegimo sąlygas arba teisės aktų nustatyta tvarka paveda šią funkciją ŠRATC;
- › imasi teisėtų priemonių nutraukti esamoms atliekų tvarkymo sutartims su atliekų surinkėjais / vežėjais, kad paslaugas galėtų teikti konkursus laimėję surinkėjai / vežėjai nuo sutarčių su jais įsigaliojimo.

Šiaulių regiono plėtros taryba tvirtina Šiaulių regiono atliekų tvarkymo planą, kurio tikslas – suderinti Šiaulių regiono savivaldybių veiksmus, organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius. Pirmas Šiaulių regiono atliekų tvarkymo planas buvo patvirtintas 2005 m. spalio 28 d. Šiaulių regio-

no plėtros tarybos sprendimu Nr. 9. Šiaulių regiono plėtros tarybos 2012 m. gegužės 3 d. sprendimu Nr. 51/5S-25 patvirtintas Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo planas 2012-2020 m., kurio tikslas – suderinti Šiaulių apskrities savivaldybių veiksmus, organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius. Šiuo planu numatyta įgyvendinti Europos Sąjungos finansuojamo projekto „Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ priemonės. Šiuo metu yra rengiamas naujas Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo planas 2014-2020 m..

Įgyvendindama įsipareigojimus, kuriant Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, 2006 m. spalio 12 d. Radviliškio rajono savivaldybės taryba sprendimu Nr. T-884 patvirtino Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje reglamentuoja 2006 m. spalio 12 d. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-884 patvirtintos Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės (taisyklės pakeistos 2010-10-28 sprendimu Nr. T-1062).

Radviliškio rajono komunalinių atliekų turėtojams teikiamos šios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos:

- › mišrių komunalinių atliekų tvarkymas;
- › antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas;
- › žaliųjų atliekų tvarkymas;
- › didžiųjų atliekų, įskaitant naudotas padangas ir statybines (smulkaus buities remonto) atliekas, tvarkymas;
- › elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas;
- › buities pavojingų atliekų tvarkymas.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) nustatyta, kad įmonės, kurios vykdo komunalinių atliekų surinkimą, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, šią veiklą savivaldybės teritorijoje gali vykdyti tik tuo atveju, jeigu yra sudariusios sutartis su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą). Organizuodamas komunalinių atliekų surinkimo Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje paslaugas, Savivaldybė ir ŠRATC 2011-11-05 pasirašė komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje paslaugų teikimo sutartį Nr. S-11-753 su AB „Specializuotas transportas“.

ŠRATC eksploatuoja šią Radviliškio rajono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą – Baisogalos, Grinkiškio, Šeduvos, Šiaulėnų ir Tyrulių atliekų priėmimo punktus, prie uždaryto Aukštelkų sąvartyno 2013 m. įrengtą žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę ir didelio gabarito atliekų surinkimo aikštelę, bei regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną (Šiaulių raj.).

2.2 Radviliškio rajono gyventojai ir būstai

Lietuvos statistikos departamento skelbiamais gyventojų surašymo duomenimis, bendras gyventojų skaičius Radviliškio rajone 2011 m. siekė 42,4 tūkst. ir 2001-2011 metų laikotarpyje sumažėjo 19 proc. (vidutiniškai apie 1,9 proc. per metus).

Lietuvos statistikos departamento skelbiamais duomenimis, vidutinis metinis gyventojų skaičius Radviliškio rajone 2013 m. siekė 40,6 tūkst..

1 Lentelė. Gyventojų skaičius Radviliškio rajone gyventojų surašymo metu 2001 ir 2011 metais.

Gyventojai 2001 m. surašymo metu	Gyventojai 2011 m. surašymo metu	Gyventojų skaičiaus sumažėjimas per 10 m., proc.	Metinis gyventojų skaičiaus sumažėjimas proc.
52148	42389 (40567) ¹	-19%	1,9%

Lietuvos statistikos departamento 2011 m. duomenimis Radviliškio ir Šeduvos miestuose gyveno 20149 gyventojai (48 proc.), o likusioje Radviliškio rajono savivaldybės dalyje – 22240 gyventojų (52 proc.). Žemiau esančioje lentelėje pateikiama miesto ir kaimo gyventojų pasiskirstymas Radviliškio rajono seniūnijose (2011 metais).

2 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius (2011 metų surašymo duomenys).

Seniūnijos pavadinimas	Miesto gyventojų skaičius	Kaimo gyventojų skaičius
Aukštelkų sen.	-	1581
Baisogalos sen.	-	4024
Grinkiškio sen.	-	2469
Pakalniškių sen.	-	2496
Radviliškio miesto sen.	17254	-
Radviliškio sen.	-	3202
Sidabravo sen.	-	1821
Skėmių sen.	-	1251
Šaukoto sen.	-	997
Šeduvos miesto sen.	2895	1962
Šiaulėnų sen.	-	1592
Tyrulių sen.	-	845
Viso Radviliškio rajono savivaldybėje	20149	22240
Viso, procentais	48 proc.	52 proc.

Radviliškio rajone, Statistikos departamento duomenimis, daugiabučiuose gyvena 47 proc. gyventojų, individualiuose namuose 53 proc. gyventojų.

3 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės namų skaičius 2011 metais².

¹ Gyventojų skaičius 2013 metais. Šaltinis: Gyventojų skaičius sudarytas remiantis Lietuvos Statistikos departamento tinklapyje skelbiamais oficialiais duomenimis -gyventojai ir socialinė statistika: <http://db1.stat.gov.lt/statbank/SelectVarVal/Define.asp?Maintable=M3010214&PLanguage=0>

² Nekilnojamo turto registrų centro duomenys 2011 m.

Daugiabučių namų skaičius				Individualių namų skaičius			
Miestas	Kaimas	Viso	Gyventojų skaičius ³	Miestas	Kaimas	Viso	Gyventojų skaičius ³
328 (Radviliškyje-267; Šeduvoje- 61)	388	716	19500	2871 (Radviliškyje-2119; Šeduvoje-752)	6565	9436	21989

Radviliškio rajono savivaldybėje yra 27 įregistruoti gyvenamieji namai įvairioms socialinėms grupėms: Radviliškyje - 10 namų, Šeduvoje - 4 namai ir kaime - 13 tokios paskirties namų.

2.3 Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, komunalinių atliekų susidarymo norma

Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, komunalinių atliekų tvarkymo finansavimo sistema turi remtis principu „teršėjas moka“ ir „visų sąnaudų padengimo“ principu. Principas „teršėjas moka“ reikalauja, kad atliekų tvarkymo išlaidas apmokėtų atliekų turėtojas ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas (gamintojo atsakomybės principas).

Įgyvendinant principą „teršėjas moka“, visose Šiaulių regiono savivaldybių teritorijose vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą įvesta 2007-2008 m. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2006 spalio 12 d. sprendimu Nr. T-885 patvirtinta „Radviliškio rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatai, kurie yra papildyti ir pakeisti sprendimais: 2007-11-29 Nr. T-236; 2008-05-15 Nr. T-401; 2008-06-26 Nr. T-450; Nr. T-451; 2009-12-17 Nr. T-868; nauja nuostatų redakcija buvo patvirtinta 2013 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu Nr. T-573.

Rinkliavos dydis fiziniams asmenims apskaičiuojamas, remiantis Radviliškio rajono savivaldybės nustatyto rinkliavos dydžiu vienam gyventojui, dauginamu iš rinkliavos mokėtojų nuosavybės ar savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos teise priklausančio būsto gyventojų skaičiaus. Rinkliavos dydis juridiniams asmenims apskaičiuojamas, remiantis savivaldybės nustatyto vienos komunalinių atliekų tonos surinkimo ir sutvarkymo rinkliavos dydžiu, dauginamu iš metinės rinkliavos mokėtojų nustatytos atliekų susikaupimo normos vienam parametru vienetai kiekinės išraiškos.

Atliekų turėtojams – vietinės rinkliavos mokėtojams savivaldybės teritorijoje nustatytas vietinės rinkliavos dydis -72 Lt per metus kiekvienam gyventojui. Rinkliavos dydis – 244 Lt už vienos tonos komunalinių, žaliųjų atliekų surinkimą ir sutvarkymą. Šio dydžio pagrindu ir pagal atliekų susikaupimo normas atskiroms atliekų turėtojų kategorijoms, apskaičiuojamos vietinės rinkliavos įmokos dydžiai.

Atliekų susidarymo normos juridiniams asmenims nustatytos Radviliškio rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatose bei šių nuostatų pakeitimuose. Juridiniams asmenims – įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei juridinio asmens teisių

³ Gyventojų skaičiaus pasiskirstymas daugiabučiuose ir individualiuose namuose įvertintas ekspertiniu vertinimu, pagal 2011 metų ŠRATC duomenis.

neturinčioms įmonėms – minimalios metinės komunalinių atliekų (buities atliekų bei komercinės, pramoninės, institucijų ir kitokios kilmės atliekų, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas) susikaupimo normos nustatomos atsižvelgiant į darbuotojų skaičių, lankytojų/klientų/mokinių ir pan. skaičių, įmonės plotą ir kitus kriterijus (4 lentelė).

4 Lentelė. Atliekų susikaupimo normos.

Eil. Nr.	Atliekų turėtojų kategorijos	Atliekų susikaupimo kiekius nurodantys parametrai	Atliekų susikaupimo norma 1 parametro vienetui, kg per metus
1.	Prekybiniai ir daigafunkciniai kompleksai, prekybos centrai, parduotuvės (didmeninės ir mažmeninės), kioskai, turgavietės, viešojo maitinimo objektai	Darbuotojų skaičius	500
2.	Gydyklos (ligoninės, klinikos, slaugos namai, sanatorijos), globos namai	Vietų skaičius	350
3.	Viešbučiai, moteliai, svečių namai	Vietų skaičius	50
4.	Fiziniai asmenys, kuriems išduotas verslo liudijimas ir/arba individualios veiklos vykdymo pažyma	Vienas fizinis asmuo	120
5.	Mokymo įstaigų bendrabučiai, internatinės mokyklos	Vietų skaičius	250
6.	Mokslo ir švietimo įstaigos, vaikų darželiai ir lopšeliai	Studentų, besimokančių dieniniuose ir vakariniuose skyriuose; mokinių, ugdytinių skaičius	25
7.	Asmenys, įsigiję bokšą statinyje, kuriame įregistruota garažų bendrija	Bokšų skaičius	53
8.	Asmenys, įsigiję sodo sklypą mėgėjiško sodo teritorijoje, kurioje įregistruota sodininkų bendrija	Sodo sklypų skaičius	53
9.	Seniūnijų (artimųjų prižiūrimos) veikiančios kapinės	1 ha užlaidoto ploto	10 000
10.	Kiti subjektai: fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie nepriskirti šios lentelės 1-9 eilutėms	Darbuotojų skaičius	140
<i>Pastaba. Vietinės rinkliavos mokėtojas priskiriamas 1-9 eilutėse nurodytai kategorijai, jei jis vykdo nors vieną iš tos kategorijos apibūdinime nurodytų veiklos rūšių. Jeigu vietinės rinkliavos mokėtojas priskirtinas kelioms kategorijoms, vietinė rinkliava jam skaičiuojama Nuostatų 17 punkte nustatyta tvarka.</i>			

Radviliškio rajono teritorijoje atliekų turėtojų - rinkliavos mokėtojų (gyventojų, bendrijų, juridinių asmenų skaičius) skaičius pateiktas žemiau esančioje lentelėje. ŠRATC duomenimis 2013 metų gruodžio 31 d. Radviliškio rajono gyventojų mokumas sudarė 68 proc., juridinių asmenų mokumas – 88 proc.

5 Lentelė. Atliekų turėtojų skaičius

Nr.	Atliekų turėtojai	Radviliškio rajonas
1.	Rinkliavos mokėtojų sk. (gyventojų skaičius 2013 m.)**	40653
2.	Bendrijų sk. (sodų ir garažų skaičius)*	5 sodų b. ir 25 garažų b. (viso 1104 narių)
3.	Apmokestintų juridinių asmenų sk. (juridinių asmenų sk. ir ūkininkų sk.)**	1170

Šaltinis: *VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“, 2012-2013 m.;

**** Aplinkos Ministerijai teikta ataskaita už 2013 metus „Komunalinių atliekų tvarkymo sistema“**

Vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą Radviliškio rajono savivaldybėje administruoja ŠRATC. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-160 dėl pavedimo ŠRATC administruoti vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą buvo patvirtintas 2007 m. rugpjūčio 30 d.

2.4 Komunalinių atliekų susidarymas, surinkimas, normos

Iš viso Radviliškio rajono savivaldybėje 2013 metais susidarė 15,5 tūkst. tonų komunalinių atliekų. Į šį skaičių įeina ir atskirai surinktos antrinės žaliavos, pakuotės ir kitos atliekos.

6 Lentelė. Komunalinių atliekų susidarymas ir šalinimas Radviliškio rajono savivaldybėje 2010-2013 m.

Metai	Gyventojų skaičius	Surinkta komunalinių atliekų, t	Susidarančių komunalinių atliekų kiekis vienam gyventojui per metus (kg)	Pašalinta sąvartyne komunalinių atliekų, t
2010	44452	15787	355	15511
2011	42389	16380	386	15930
2012	41489	15814	381	15454
2013	43653	15528	356	14168

Šie duomenys rodo, kad 2010-2013 m. Radviliškio rajone vidutinė atliekų susidarymo norma vienam gyventojui per metus - 370 kg komunalinių atliekų. Į šį kiekį yra įtrauktas ir komunalinių atliekų kiekis, kuris yra surenkamas iš rajono pramonės įmonių ir organizacijų, taip pat atskirai surenkamos antrinės žaliavos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, statybos ir griovimo atliekos.

Nors kai kurie juridiniai asmenys naudojami atskirais kontaineriais, patikimų duomenų apie komunalinių atliekų susidarymą įmonėse, įstaigose bei organizacijose nėra. ŠRATC vertinimu, apie 71 proc. mišrių komunalinių atliekų susidaro pas gyventojus, likusios atliekos (apie 29 proc.) susidaro įmonėse, įstaigose ir organizacijose.

Atskirų komunalinių atliekų srautų kiekiai surinkti pagal naudojamas surinkimo priemones (kontainerius, DGASA ir APP) pateikti žemiau esančioje lentelėje.

7 Lentelė. Komunalinių atliekų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.

Atliekų srauto pavadinimas	Mato	2010		2011		2012			2013		
		tonos	Proc.	tonos	Proc.	tonos	Proc.	vienam	tonos	Proc.	vienam

mas	vnt.		bend- ro kiekio		· ben dro kie- kio		bend- ro kiekio	gyven- tojui tenkan- tis kie- kis, kg		bend- ro kie- kio	gyvento- jui ten- kantis kiekis, kg
Surinkta komunalinių atliekų:	t	15787	100%	16380	100%	15814	100%	381,2	15528	100%	382
Mišrių komunalinių atliekų	t	15497	98,2%	15826	96,6%	15351	97,1%	370	14009	90,2%	345
Buityje susidarančių pavojingų atliekų	t	0	0%	0	0%	0	0%	0	0,1	0%	0
Biologiškai skaidžių atliekų jų susidarymo vietoje	t	0	0%	0	0%	3	0%	0,1	790	5%	19
Biologiškai skaidžių atliekų priėmimo punktuose	t	51	0,3%	52	0,3%	82	0,5%	2	104	0,7%	3
Antrinių žaliavų varpuose:	t	106	0,7%	285	1,7%	155	1,0%	3,7	256	1,6%	6,3
Popieriaus	t	35	0,2%	116	0,7%	65	0,4%	1,6	109	0,7%	2,7
Stiklo	t	56	0,4%	128	0,8%	76	0,5%	1,8	117	0,8%	2,9
Plastiko	t	15	0,1%	40	0,2%	15	0,1%	0,4	30	0,2%	0,7
metalo	t	0	0%	0	0%	0	0%	0	0,8	0%	0
Didžiųjų atliekų	t	0	0%	4	0%	7	0%	0,2	10	0,1%	0
Panaudotos padangos	t	118	0,7%	114	0,7%	113	0,7%	2,7	107	0,7%	3
Statybos ir griovimo atliekų	t	14	0,1%	100	0,6%	96	0,6%	2,3	150	1%	4
EEĮ atliekos	t	0	0%	0	0%	0	0%	0	86	0,6%	2
Kombinuotos pakuotės	t	0	0%	0	0%	0	0%	0	0,1	0%	0
Statybinės atliekos turinčios asbesto	t	0	0%	0	0%	7	0%	0,2	17,5	0,1%	0

Radviliškio rajono savivaldybėje per 2010-2013 metų laikotarpį surenkamų komunalinių atliekų kiekis su tam tikrais svyravimais didėjo. Surenkamų antrinių žaliavų kiekis atskirais konteneriais mažas ir siekia vos 0,7 - 1,6 proc..

2.5 Mišrių komunalinių atliekų sudėtis

Vadovaujantis LR Aplinkos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. D1-661 „Dėl regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 109-5148) 2012-2013 metais Šiaulių regiono sąvartyne buvo vykdomi mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo darbai. Vadovaujantis aukščiau nurodytu aprašu sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo darbai turi būti atliekami 2012 - 2020 metais, tai užtikrina, kad ateityje bus žinoma Radviliškio rajono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų sudėtis.

Radviliškio rajono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimai atlikti 2012-2013 metais, tyrimo rezultatai pateikti žemiau esančioje lentelėje. Atliekų sudėties tyrimo darbai atlikti 4 kartus per metus: žiemą, pavasarį, vasarą ir rudenį.

8 Lentelė. Sąvartyne šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėtis 2012-2013 metais.

Nr.	Frakcijos pavadinimas	2012 m.		2013 m.	
		Radviliškio rajono	Šiaulių regiono	Radviliškio rajono	Šiaulių regiono
		Proc. nuo bendro svorio	Proc. nuo bendro svorio	Proc. nuo bendro svorio	Proc. nuo bendro svorio
1.	Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	9,1	9,7	8,37	7,18
2.	Žaliosios atliekos	20,5	15,8	10,9	10,49
3.	Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	5,3	2,8	0,54	1,41
4.	Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	11,6	15,0	17,81	16,95
5.	Natūralaus pluošto audinių atliekos	4,6	3,7	1,53	1,14
6.	Kitos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos (gyvulių skerdenos atliekos)	0,0	0,9	0,46	0,35
7.	Visos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos	51,1	47,9	39,6	37,43
8.	Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	15,5	19,2	24,02	20,79
9.	Kombinuotų pakuočių atliekos	0,6	1,0	0,92	1,15
10.	Metalių, įskaitant pakuotes, atliekos	2,9	2,6	2,38	2,4
11.	Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	4,6	5,1	4,14	4,42
12.	Inertinės atliekos (keramika, betonas, akmenys ir pan.)	7,9	10,0	1,23	10,35
13.	Kitos atsitiktinai į regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną patekusios nepavojingosios atliekos (Pelenai)	7,1	3,6	13,43	6,58
14.	Kitos komunalinės atliekos (higienos atliekos, avalynė, guma, sintetinis pluoštas)	10,4	10,7	14,27	16,46

Tyrimai rodo, kad mišriose komunalinėse atliekose dominuoja biologiškai skaidžios atliekos – 39,6 proc., antrinės žaliavos įskaitant pakuotes sudaro 31,5 proc. (be popieriaus ir kartono bei medienos atliekų).

2.6 Komunalinių atliekų panaudojimas ir perdirbimas

2010-2013 metų laikotarpyje vidutiniškai perdirbta ir kitaip panaudota apie 9 proc. komunalinių atliekų kiekio.

9 Lentelė. Radviliškio rajone surinktų komunalinių atliekų naudojimas/perdirbimas 2010 - 2013 metais⁴.

Metai	Iš viso surinkta komunalinių atliekų, t	Perdirbta / panaudota komunalinių atliekų, t	Perdirbta / panaudota komunalinių atliekų, %	Sąvartyne pašalinta komunalinių atliekų, t	Pašalinta komunalinių atliekų, %
2010	15787	275	2%	15511	98%
2011	16380	450	3%	15930	97%
2012	15814	361	2%	15454	98%
2013	15528	1352	9%	14168	91%

Radviliškio rajone 91 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų šalinama sąvartyne. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatyta, kad iki 2013 metų turi būti paruošta perdirbti ar kitaip naudoti ne mažiau kaip 50 proc. (Radviliškio rajono savivaldybėje tai sudaro apie 7907 tonų) komunalinių atliekų, taip pat užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 proc. susidariusių savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų per metus. 2013 metais Radviliškio rajono savivaldybė aukščiau išvardintų tikslų neįgyvendino - perdirbta/panaudota 9 proc. komunalinių atliekų.

Detalesnė komunalinių atliekų srautų tvarkymo analizė pateikta tolimesniuose skyriuose.

2.7 Antrinių žaliavų tvarkymas

Antrinių žaliavų surinkimas vykdomas plastikiniais, metaliniais konteneriais, skirtais surinkti ir iš bendro komunalinių atliekų srauto atskirti stiklo, popieriaus, plastiko, metalo atliekas. Antrinių žaliavų surinkimo konteineriai statomi netoli prekybos centrų, kitose prieinamose žmonių susibūrimo vietose bei aikštelėse kartu su komunalinių atliekų surinkimo konteneriais (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartaluose). Individualių namų kvartaluose įrengiamos tik antrinių žaliavų surinkimui skirtos konteinerių aikštelės.

Antrinių žaliavų konteineriai ištuštinami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per mėnesį.

Antrinėms žaliavoms (stiklui, popieriui, plastikui) surinkti naudojami 1,8, 2,5 ir 1,6 m³ talpos konteineriai. Radviliškio rajone antrinių žaliavų konteinerių aikštelių viso yra 100 (aikštelių sąrašas su adresais patalpintas ŠRATC tinklapyje), o įskaitant 5 atliekų priėmimo punktus ir 1 DGASA viso 106, kuriose gyventojai gali rūšiuoti atliekas, viena aikštelė tenka 364 gyventojams.

10 Lentelė. Radviliškio rajone naudojami antrinių žaliavų surinkimo konteineriai⁵

⁴ ŠRATC 2010-2013 duomenys

⁵ Antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių sąrašas 2013 m.

ES skirtos lėšos, (A ir B tipo aikštelės) aptarnauja vežėjas (1,6 m ³ talpos konteineriai)			Aplinkos ministerijos skirti konteineriai, 2009 ir 2010 m., aptarnauja vežėjas		
Aikštelių sk.	Komplektų sk.	Konteinerių sk.	Aikštelių sk.	Konteinerių talpa m ³	Konteinerių sk.
19 (A tipo)	19 (po 3 kont.)	57	64	1,8; 2,5	192
19 (B tipo)	19 (po 6 kont.)	114			

Techninė dokumentacija parengta A tipo (19 vnt.) ir B tipo (19 vnt.) aikštelėms, kuriose stovi po tris 1,6 kub. m talpos (A tipo) ir po šešis 1,6 kub. m talpos (B tipo) antrinių žaliavų surinkimo konteineriai.

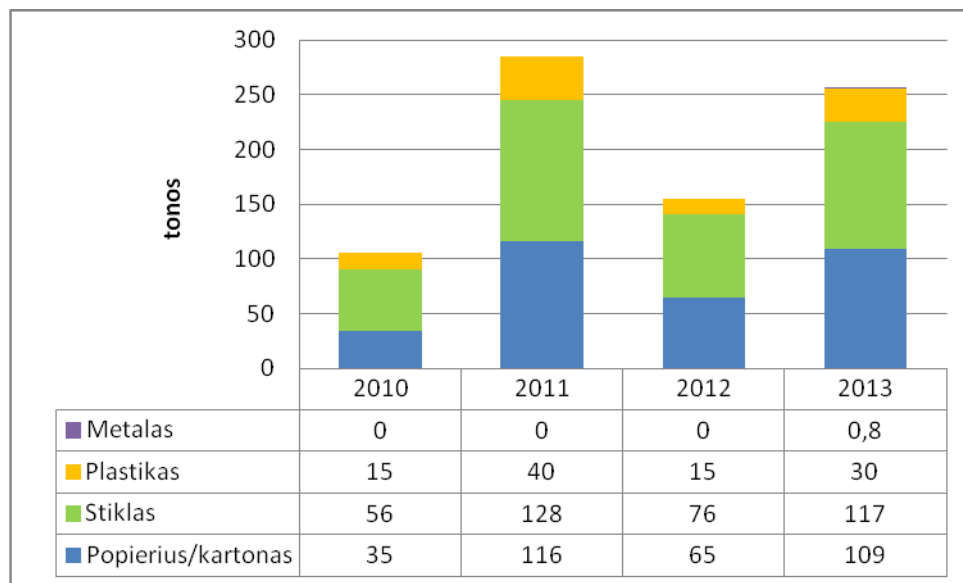
Antrinės žaliavos taip pat surenkamos atliekų priėmimo punktuose ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje, jose esančių konteinerių talpa nurodyta žemiau esančioje lentelėje.

11 Lentelė. Konteinerių talpa ir skaičius antrinių žaliavų surinkimui APP ir DGASA aikštelėse⁶

Konteinerių talpa	APP ir DGASA aikštelėse esantys konteineriai skirti antrinėms žaliavoms surinkti, vnt.		
	Stiklas	Popierius	Plastikas
3 m ³	7	5	5
5 m ³	2	1	2
10 m ³	-	1	-
24 m ³	-	-	2
Viso, vnt.:	9	7	9

Nors antrinių žaliavų surinkimo priemonių tinklas plačiai paskirstytas, surenkamas antrinių žaliavų kiekis siekia tik 0,7 - 1,6 proc. visų susidarantių antrinių žaliavų kiekio.

⁶ Bendradarbiavimo sutartis dėl pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos diegimo savivaldybėje, 2013

1 Paveikslas. Antrinių žaliavų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.⁷

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1224 patvirtintame Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2007, Nr. 122-5003; 2010, Nr.146-7486) buvo numatyta, kad savivaldybės turi:

- › parengti ir (ar) patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas ir užtikrinti, kad iki 2008 m. būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti - gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę (vienas konteineris stiklui, 1 – plastikui ir 1 – popieriui) 800 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;
- › nustatytas reikalavimas sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos.

Radviliškio rajono savivaldybėje yra parengta ir patvirtinta antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo aikštelių schema 2008 m. spalio 22 d. Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-95-(8.2). Gyvenamose teritorijose pastatytas pakankamas antrinių žaliavų surinkimo konteinerių kiekis, tačiau nepakankamas aikštelių skaičius yra sodų bendrijose ir garažų bendrijose - trūksta 11 aikštelių. Konteinerinių aikštelių poreikis paaiškės (bus patikslintas) Savivaldybei parengus/atnaujinus aikštelių schemą. Laikoma, kad aukščiau nustatytos užduotys nepilnai įgyvendintos.

⁷ ŠRATC duomenys

12 Lentelė. Konteinerių aikštelių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti Radviliškio rajone skaičius

Rinkliavos mokėtojų skaičius	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės ir punktai, vnt.	Skaičius gyventojų, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	Sodų bendrijų skaičius, vnt.	Trūkstamų aikštelių skaičius sodų bendrijose, vnt. ⁸	Garažų bendrijų skaičius, vnt.	Trūkstamas aikštelių skaičius garažų bendrijose ⁷	Viso trūkstamų aikštelių skaičius
40653	106	364	5	5	6	6	11

Antrinių žaliavų srauto surinkimo plėtra bus įgyvendinta kartu su pakuočių ir pakuočių atliekų srauto tvarkymu.

2.7.1 Pakuočių atliekų tvarkymas

Siekiant užtikrinti antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų rūšiavimo efektyvumą, Aplinkos ministerijos lėšomis nupirkta ir išdalinta 1085 vnt. (240 l talpos) specialiųjų konteinerių (mėlynųjų) privačiose namų valdose pakuotės atliekomis rūšiuoti. Siekiant aprūpinti visus individualių namų savininkus šiais konteineriais reikalinga papildomai skirti (išdalinti) 17585 konteinerių. ŠRATC indėlis - minėtus konteinerius išdalinti gyventojams ir užtikrinti jų tuštinimą ir priežiūrą.

13 Lentelė. PA ir Stiklo atliekų surinkimui konteineriai skirti individualiems namams

Butų skaičius individualiuose namuose ⁹	9537
Reikalingas PA konteinerių skaičius individualiems namams, vnt.	18670
2012 metais įsigytas PA surinkti skirtų konteinerių (kurių talpa 120 ltr) skaičius individualiems namams, vnt.	1085
Konteineriai įsigyti LR AM gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšomis	
Trūkstamų PA ir Stiklo atliekų konteinerių skaičius, kurį planuojama įsigyti 2014-2020 metais, vnt.	17585
GIA lėšos/ LR AM gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšos	

Trūkstamų pakuotės atliekomis surinkti skirtų konteinerių įsigijimas turi būti numatytas Savivaldybės/ŠRATC sutartyse su gamintojų ir importuotojų organizacijomis ir atliekų surinkėjais.

VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ duomenimis Radviliškio rajone 2013 m. buvo apmokestinti 1170 juridinių asmenų ir ūkio subjektų. Nesant nustatytų reikalavimų dalis juridinių asmenų arba nesinaudoja pakuočių atliekų surinkimo konteineriais arba šalina pakuotės atliekas į

⁸ Apibendrinta informacija apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemas Lietuvos savivaldybėse 2011-2012 metais.

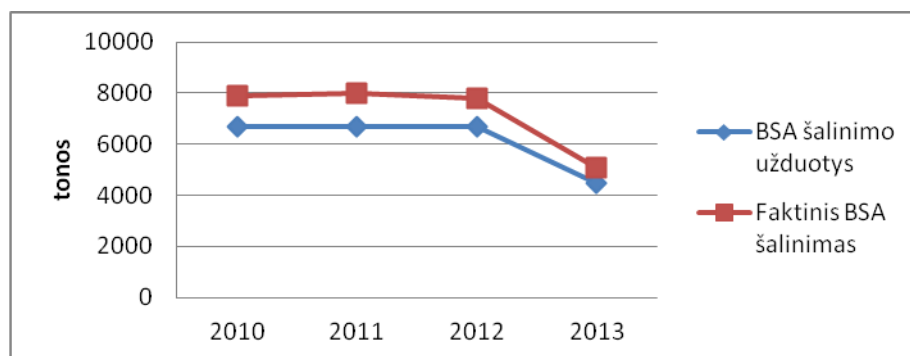
⁹Lietuvos Statistikos departamentas: <http://db1.stat.gov.lt/statbank/SelectVarVal/saveselections.asp>

antrinių žaliavų kontenerius. Savivaldybės administracija turi įtraukti pakuotės atliekų surinkimo užduotis juridiniams asmenims į sutartis su Gamintojų ir importuotojų organizacijomis arba teisės aktų nustatyta tvarka pavesti šią funkciją ŠRATC.

2.8 Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Biologiškai skaidžios atliekos (toliau-BSA) - tai biologiškai skaidžios žaliosios (sodų ir parkų) atliekos, namų ūkių, viešojo maitinimo ir mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios maisto perdirbimo įmonių atliekos, popieriaus ir kartono bei kitos biologiškai yrančios atliekos.

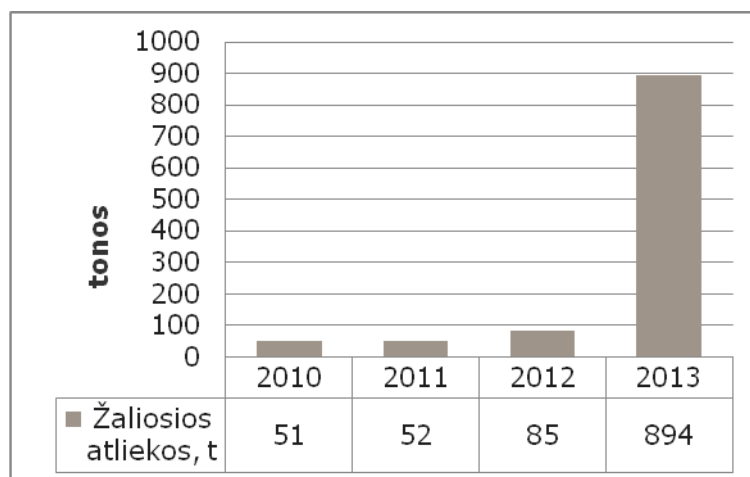
Biologiškai skaidžios atliekos mišrių komunalinių atliekų sraute sudaro 39,6 proc.. 2013 metais Radviliškio rajono savivaldybėje buvo surinkta ir pašalinta regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne apie 5,1 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų. Pagal VSATP komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduotis, iš Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos 2010 metais turėjo būti pašalinta nedaugiau kaip 6,7 tūkst. tonų, 2013 metais - 4,5 tūkst. tonų BSA.

2 Paveikslas. BSA šalinimo užduočių įgyvendinimas 2010-2013 metais.

Radviliškio rajone BSA šalinimo sąvartyne užduotys nėra įgyvendintos. 2013 metais įdiegtos papildomos priemonės (kompostavimo dėžės ir žaliųjų BSA surinkimui skirti konteineriai) individualių namų savininkams užtikrins mažesnius BSA kiekius patenkančius į sąvartyną, tačiau šios priemonės nepakanka norint įvykdyti valstybinių užduočių reikalavimus.

Remiantis atliekų sudėties tyrimais mišrioje komunalinėse atliekose žaliosios atliekos sudaro apie 10,9 proc.. Radviliškio rajone surinktos žaliosios atliekos 2010-2013 metų laikotarpyje sudarė 0,3-6 proc.. Surinktų žaliųjų atliekų kiekiai 2010-2013 metų laikotarpyje pateikti žemiau esančiame paveiksle.

3 Paveikslas. Žaliųjų atliekų surinkimas Radviliškio rajone 2010-2013 m.¹⁰

Surinkti žaliųjų atliekų kiekiai 2010 - 2013 metų laikotarpiu ženkliai auga.

2.8.1 Namudinis biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas

Radviliškio rajono savivaldybėse skatinamas individualus BSA atliekų kompostavimas namų sąlygomis. Įgyvendinant ES finansuojamą projektą „Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ 2012-2013 m. laikotarpiu Radviliškio rajono gyventojams buvo išdalinta 600 litrų talpos 3348 kompostavimo dėžių. 2014-2020 m. laikotarpiu planuojama įsigyti 1000 vnt. (apie 1000 l talpos) kompostavimo dėžių.

Pas gyventojus kompostuojamas BSA srautas nepatenka į mišrių komunalinių atliekų surinkimui skirtus konteinerius. Tokiu būdu yra mažinamas nerūšiuotų atliekų kiekis, įmokos kilimo stabilizavimas už komunalinių atliekų kiekį, aplinkos ir visuomenės sveikatos tausojimas.

Radviliškio rajono kaimų ir gyvenviečių gyventojai taip pat atliekas gali kompostuoti savos gamybos įrenginiuose arba kartu su žemės ūkio ar gyvulininkystės atliekomis ir mėšlu.

2.8.2 Žaliųjų biologiškai skaidžių atliekų surinkimas kompostavimo aikštelėse

Nuo 2013 metų II ketvirčio Radviliškio rajono savivaldybėje Žironų km., Aukštelkų seniūnija, pradėta eksploatuoti žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė, kurios pajėgumas 1500 tonų žaliųjų BSA per metus.

Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės įrengimo finansavimo šaltiniai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

¹⁰ ŠRATC duomenys

14 Lentelė. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės įrengimo finansavimo šaltiniai ir lėšos (litas)¹¹

Pavadinimas	Adresas	Suma iš viso:	Tame skaičiuje pagal šaltinius		
			Sanglaudos fondo dalis	Savivaldybių biudžeto dalis	Nuosavos lėšos
Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė	Žironų km. Aukštelkų sen. Radviliškio raj.	2.493.001,32	2.119.051,11	373.950,21	-

2.8.3 Žaliųjų biologiškai skaidžių atliekų surinkimas konteineriais

Įgyvendinant ES finansuojamą projektą „Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ 2012-2013 m. laikotarpiu Radviliškio rajono individualių namų gyventojams buvo išdalinta 600 vnt. 240 litrų talpos ir 900 vnt. 140 litrų talpos atskiram žaliųjų BSA surinkimui skirti konteineriai (viso 1500 vnt.). Žaliųjų atliekų surinkimo konteineriais surenkama: nupjauta žolė, smulkintos šakos, vaisių ir daržovių liekanos, velėna, pjuvenos. Surinktos žaliosios atliekos vežamos į žaliųjų BSA kompostavimo aikštelę.

Biologiškai skaidžioms atliekoms surinkti, Radviliškio rajone, 2014-2020 m. laikotarpiu, planuojama įsigyti 1300 vnt. konteinerių (240 l talpos) individualių namų valdose ir 120 vnt. (1100 l talpos) juridinių asmenų teritorijose.

Radviliškio rajone žaliosios biologiškai skaidžios atliekos surenkamos iš gyventojų penkiuose Atliekų priėmimo punktuose ir DGASA aikštelėje. Surinktos žaliosios atliekos vežamos kompostuoti į žaliųjų BSA kompostavimo aikštelę.

2.8.4 Maisto atliekų tvarkymas

Viešojo maitinimo įstaigos bei kitos organizacijos, kurių veikloje susidaro maisto atliekos, atsako už šių atliekų atskyrimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka. Radviliškio rajone atskirtos viešojo maitinimo įstaigų maisto (virtuvės) atliekos dažniausiai nemokamai atiduodamos sušerti gyvūnams ar perduodamos tvarkyti atliekų tvarkymo įmonėms. Duomenų apie atskirai surinktas tokias atliekas nėra.

2.9 Specifinių atliekų tvarkymas

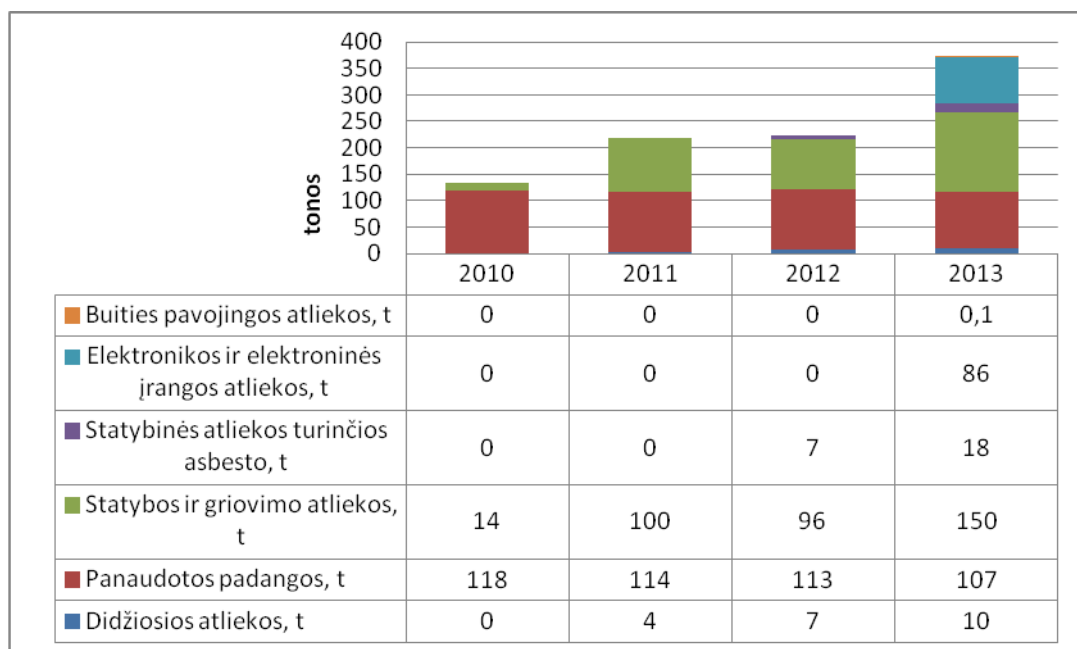
Radviliškio rajono savivaldybėje įvairiais būdais surenkamos ir tvarkomos specifinės atliekos - pavojingos atliekos, elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) atliekos, naudotos padangos, didelių gabaritų atliekos (statybinės atliekos, baldai ir kt.).

Specifines atliekas gyventojai privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų. Specifinių atliekų surinkimas (išskyrus pavojingų atliekų) Radviliškio rajone vykdomas per atliekų priėmimo punktus, taip pat didelių gabaritų aikštelėje bei surenkamos apvažiavimo būdu Radviliškio mieste or-

¹¹ ŠRATC duomenys.

ganizuoja 6 kartus per metus: balandžio, birželio, rugpjūčio, rugsėjo, spalio, lapkričio mėnesiais, Radviliškio rajone - 2 kartus per metus: balandžio ir rugsėjo mėnesį.

Surenkamų atliekų kiekiai pateikti žemiau esančiame paveiksle.

4 Paveikslas. Specifinių atliekų surinkimas Radviliškio rajono savivaldybėje, 2010-2013 metais

Specifinių atliekų surinkimas šiuo metu vykdomas apvažiavimo būdu, taip pat gyventojai šias atliekas gali pristatyti į rajone esančius Atliekų priėmimo punktus.

Atliekų priėmimo punktai (APP) skirti gyventojams, kurie gali į juos pristatyti tik išrūšiuotas komunalines atliekas. Atliekų priėmimo punktuose priimamos naudotos lengvųjų automobilių padangos, didžiosios, buitinio remonto ir smulkių statybų bei griovimo (vykdomų ūkio būdu), žaliosios, medienos atliekos, antrinės žaliavos. Statybinės asbesto turinčios bei elektros ir elektroninės įrangos (toliau- EEI) atliekos tik rajoniniame (Radviliškio) APP. Pavojingos atliekos punktuose nepriimamos. Rajoninis punktas veikia nustatytomis darbo valandomis. Visuose kituose APP gyventojai specifines atliekas gali pristatyti jiems patogiu laiku.

Įgyvendinant projektą „Šiaulių regiono didelių gabaritų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių įrengimas“, 2013 metais Žironų kaime Aukštelkų seniūnijoje įrengta DGASA, kurią pradėta eksploatuoti nuo 2013 II ketvirčio. Į DGASA aikštelę priimamos specifinės atliekos, tame tarpe ir pavojingos atliekos.

DGASA įrengimo finansavimo šaltiniai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

15 Lentelė. DGASA įrengimo finansavimo šaltiniai ir lėšos (litas)¹²

Pavadinimas	Adresas	Suma iš viso:	Tame skaičiuje pagal šaltinius		
			Sanglaudos fondo dalis	Savivaldybių biudžeto dalis	Nuosavos lėšos
Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė	Žironų km. Aukštelkių sen. Radviliškio raj.	1.841.049,34	1.564.891,96	276.157,38	0

Valstybiniame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2014, Nr. 1014-04989) nustatyta, kad savivaldybės turi užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų. Radviliškio rajone valstybinio atliekų tvarkymo plano užduotis dėl DGASA įrengimo įgyvendinta.

2.10 Mišrių komunalinių atliekų tvarkymas

Mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslaugos apimtys nustatytos Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse ir sutartyse tarp savivaldybės ir atliekų surinkimo paslaugą teikiančios įmonės. Mišrių komunalinių atliekų tvarkymo paslauga apima konteinerio, atitinkančio atliekų turėtojo poreikį mišrių komunalinių atliekų kaupimui, pateikimą, kolektyvinio naudojimo konteinerių periodišką plovimą ir dezinfekavimą (individualius konteinerius ir juridinių asmenų konteinerius plauna atliekų turėtojai), surinktų mišrių komunalinių atliekų pristatymą į sąvartyną, šių atliekų priėmimą ir šalinimą šiame sąvartyne, užtikrinant aplinkosauginius eksploatacinius reikalavimus sąvartynui.

Radviliškio rajone veikia konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Atliekos iš mažų organizacijų, įmonių bei individualių namų renkamos nedidelės talpos – 0,12 m³ arba 0,24 m³ – plastmasiniais konteineriais. Didesnės organizacijos aptarnaujamos 0,66–1,1 m³ talpos plastmasiniais konteineriais priklausomai nuo susidarančių atliekų kiekio. Daugiabučiai namai aptarnaujami 1,1 m³ talpos plastmasiniais ar metaliniais konteineriais. Vidutiniškai konteineris išvežamas du kartus per mėnesį, bet gyventojui pageidaujant išvežama ir dažniau.

Žemiau esančioje lentelėje pateikta informacija apie mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius, skirtus aptarnauti Radviliškio rajono atliekų turėtojus.

16 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybėje naudojamų mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai (2012 ŠRATP)

	0,12 - 0,24 m ³	0,66 - 0,77 m ³	1,1 m ³	Viso
Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai	7500	4	1031	8535

¹² ŠRATC duomenys.

Mišrių komunalinių atliekų surinkimo bendro naudojimo konteinerių aikštelių Radviliškio rajone yra 88. Mišrių komunalinių atliekų bendro naudojimo konteinerių stovėjimo vietų (aikštelių) sąrašai pateikti ŠRATC internetiniame tinklapyje.

Žemiau esančioje lentelėje pateiktas Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytas mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių ištuštinimo dažnis. Sudaryti mišrių komunalinių atliekų surinkimo grafikai skelbiami ŠRATC interneto svetainėje.

17 Lentelė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių minimalus ištuštinimo dažnis.

Bendro naudojimo konteinerių skirtų daugiabučių namų gyventojams, minimalus aptarnavimo dažnis	Individualiose namų valdose esančių konteinerių minimalus aptarnavimo dažnis	Įmonių, įstaigų, organizacijų uždarose teritorijose, esančių konteinerių minimalus aptarnavimo dažnis
Miestuose – ne rečiau kaip 4 k./sav.; miesteliuose ir kaimuose turinčiuose daugiau kaip 200 gyventojų – ne rečiau kaip 2 k./mėn.; kitur – ne rečiau kaip 1 k. mėn.*	Miestuose, miesteliuose ir kaimuose turinčiuose daugiau kaip 200 gyventojų – ne rečiau kaip 2 k./mėn.; kaimuose turinčiuose iki 200 gyventojų ir vienkiesiuose – ne rečiau kaip 1 k./mėn.	Tuštinimo dažnis priklauso nuo individualaus susitarimo (rekomenduotina ne rečiau kaip 1 k./2 sav.)

*Pastaba: Gyvenvietėse ir kaimuose, kolektyvinio naudojimo konteineriai turi būti ištuštinami ir seniūno nurodymu, nesilaikant grafiko, jeigu yra užpildyti $\frac{3}{4}$ jų tūrio.

Komunalinių atliekų surinkimo paslaugą pagal galiojančią sutartį nuo 2011 metų liepos 5 d. iki tol, kol viešojo konkurso būdu bus parinktas naujas komunalinių atliekų vežėjas Radviliškio rajone ir įsigalios su juo pasirašyta sutartis Radviliškio rajono savivaldybėje teikia atliekų tvarkytojas AB „Specializuotas transportas“.

AB „Specializuotas transportas“ pagal patvirtintą grafiką renka mišrias komunalines atliekas, antrines žaliavas, apvažiavimo būdu pagal iš anksto suderintus grafikus surenka pavojingas, didelių gabaritų atliekas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas nei žaliąsias atliekas.

2.11 Gyventojų aprūpinimas konteineriais

Radviliškio rajono savivaldybėje visi atliekų turėtojai yra aprūpinti jų poreikius atitinkančiais konteineriais. Remiantis atliekų tvarkymo taisyklėmis bei kitais savivaldybės administracijos teisės aktais, atliekų turėtojai gali pasikeisti didesnį konteinerį į mažesnės talpos, priklausomai nuo išrūšiuojamų antrinių žaliavų kiekio bei taikant minimalius reikalavimus konteinerio dydžiui. Tokia tvarka yra teisinga ir skatina gyventojus rūšiuoti atliekas. Radviliškio rajone pradėjus diegti pakuotės ir pakuotės atliekų surinkimą bei namudinį kompostavimą gyventojai (atliekų turėtojai) turi išlaikyti minėtą teisę (dėl konteinerių tūrio pasirinkimo). Vertinant komunalinių atliekų didėjimo prognozes ir taikant prielaidas, kad bus vidutiniškai surenkama iki 20 - 30 procentų perdirbimui tinkamų atliekų, vidutinė likusių šalinimui komunalinių atliekų norma (kiekis) keisis mažai. Pradiniam etape (2014 - 2015 metais) ne visi gyventojai bus aprūpinti individualiais atskiro surinkimo konteineriais, o daugiabučių namų gyventojų aprūpinimas atskiro surinkimo konteineriais taip pat priklauso ne tik nuo esamų lėšų, bet ir nuo turimos laisvos žemės. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad Radviliškio rajono savivaldybėje remiantis VATP reikalavimais antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių skaičius yra pakankamas, (išskyrus sodų ir garažų bendrijas).

2.12 Atliekų surinkimo priemonių poreikis

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje esančiose individualaus naudojimo namų valdose ir juridinių asmenų teritorijose atliekų surinkimo priemonių poreikis pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

Rūšis	Priemonės (konteineriai, dėžės)	Talpa (preliminari), litrai	Poreikis*, vnt.
Antrinės žaliavoms**	Popieriui, plastikui	240	8250
	Stiklui	120	9335
Biologiškai skaidžioms atliekoms***	kompostavimo dėžės	1000	1000
	Konteineriai (individualioms valdoms)	240	1300
	Konteineriai (juridinių asmenų teritorijose)	1100	120
Maisto atliekoms	konteineriai (daugiabučiams)	1100	70
Tekstilės atliekoms (susidarančioms buityje)	konteineriai (individualioms valdoms ir daugiabučiams)	3000 ir daugiau	70
VISO			20145

* Informacija gali būti papildyta arba patikslinta pagal savivaldybės poreikį ir/ar turimą informaciją.

** Kiekis paskaičiuotas atsižvelgiant į esantį individualių namų skaičių ir jau turimą pakuotės atliekų (popieriui ir plastikui) kiekį.

*** Kompostavimo dėžių poreikis paskaičiuotas atsižvelgiant į rajone esantį individualių namų skaičių ir jau turimą kompostavimo dėžių skaičių.

2.13 Komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos

Pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai, siekdami įgyvendinti jiems nustatytas užduotis ir organizuoti visų susidariusių gaminių ir pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, apmokestinamųjų gaminių (išskyrus padangas) atliekų sutvarkymą, gali diegti Radviliškio rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistemas papildančias sistemas.

18 Lentelė. Radviliškio rajone įdiegtos papildančios sistemos.

Nr.	Papildančią sistemą įdiegęs ir eksploatuojantis asmuo	Pavadinimas atliekų, kurioms rinkti yra diegiama / įdiegta papildanti sistema	Sutarties pasirašymo data ir jos galiojimo terminas
1.	Asociacija „EEPA“	Elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų ir akumuliatorių atliekos	Nuo 2013 m. sausio 01 d. ir galioja iki 2014 m. gruodžio 31 d.
2	VŠĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	Nuo 2013 m. spalio 2d. ir galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d.
3.	VŠĮ Pakuočių tvarkymo organizacija	Stiklo, plastikinės, metalinės pakuotės ir popierius ir kartonas	Nuo 2013 m. lapkričio 25 d. ir galioja iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2.14 Viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis

ŠRATC duomenimis, viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos 2013 metais buvo teikiamos 100 proc. Radviliškio rajono savivaldybės gyventojams. Ūkio subjektai, kurių iš viso yra 1170, aptarnaujami 100 proc..

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) numatyti tikslai dėl viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygio:

- › viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga turi būti teikiama ne mažiau kaip 95 proc. savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje 2013 metais viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga buvo teikiama 100 proc. gyventojų, tai yra tikslai dėl viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo Radviliškio rajone pilnai įgyvendinti.

2.15 Komunalinių atliekų tvarkymo ir šalinimo įrenginiai bei pajėgumai

2010 - 2013 metais Radviliškio rajone buvo pilnai sukurta komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra atitinkanti VSATP (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) reikalavimus.

19 Lentelė . Komunalinių atliekų tvarkymo įrenginiai

Seniūnija	Adresas	Plotas	Pajėgumai, t/m	Buities pavojingų atliekų priėmimo punkto pajėgumai, t/m	Esama būklė
ATLIEKŲ PRIĖMIMO PUNKTAI					
Radviliškio rajono APP	Žironų km., Radviliškio seniūnija	sklypo plotas 1935 kv. m	700	0	Eksplatuojama nuo 2007 m.
Tyrulių seniūnijos APP	Polekėlės km.	sklypo plotas 1000 kv. m	500		Eksplatuojama nuo 2007 m.
Šeduvos seniūnijos APP	Žvejų g. 17A, Šeduvos mst.	sklypo plotas 914 kv. m	500		Eksplatuojama nuo 2007 m.
Grinkiškio seniūnija APP	Grinkiškio mst.	sklypo plotas 992 kv. m	500		Eksplatuojama nuo 2007 m.
Baisogalos seniūnijos APP	Baisogalos mst.	sklypo plotas 840 kv. m	500		Eksplatuojama nuo 2007 m.
Šiaulėnų seniūnijos APP	Šiaulėnų mst.	sklypo plotas 993 kv. m	500		Eksplatuojama nuo 2007 m.
DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖ					
Radviliškio rajono DGASA	Žironų km., Aukštelkų seniūnija	sklypo plotas 2316 kv. m	510		Eksplatuojama nuo 2013 m. II ketvirčio

ŽALIŲJŲ ATLIEKŲ KOMPOSTAVIMO AIKŠTELĖ					
Radviliškio rajono Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė	Žironų km., Aukštelkų seniūnija	sklypo plotas 5006 kv. m	1500		Eksplatuojama nuo 2013 m. II ketvirčio
ŠIAULIŲ REGIONO NEPAVOJINGŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNAS					
Šiaulių kaimiškoji sen.	Aukštrakių k.	teritorijos plotas- 21, 22 ha; 4 sąvartyno sekcijų bendras plotas 11,7 ha	2 mln. kub. m		Eksplatuojamas nuo 2007 m.

2.15.1 Regioninis sąvartynas

Visos surinktos likusios po pirminio rūšiavimo komunalinės atliekos yra šalinamos Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, esančiame Jurgeliškių k. 9 (buvęs Aukštrakių), Šiaulių kaimiškosios sen., Šiaulių r., 3 km atstumu nuo kelio Šiauliai-Gruzdžiai, 5 km atstumu į šiaurės vakarus nuo Šiaulių miesto ribos.

Už mišrių komunalinių atliekų priėmimą į regioninį sąvartyną pilnai atsakingas ŠRATC.

20 Lentelė. Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyno Jurgeliškių k. 9 (buvęs - Aukštrakių) projektiniai parametrai.

Sekcija	Kaupo dugno plotas, ha	Projektinė talpa, m ³	Eksplotacijos trukmė, metais
I (užpildyta)	4,1	510 400	~5
II	2,6	390 300	~4
III	3,0	521 800	~6
IV	2,0	490 100	~6
Uždengimas	-	87 400	-
Viso	11,7	2 000 000	~21

Nuo 2010 m. įgyvendinamas projektas (projekto vykdytojas ne ŠRATC) „Šiaulių regiono Aukštrakių sąvartyno išskiriamų dujų surinkimo ir utilizavimo sistemos statyba“, kuris vykdomas dviem etapais:

- › I etapas – sąvartyno išskiriamų dujų surinkimo ir utilizavimo sistema. Šio etapo metu pakloti biodujų surinkimo vamzdžiai (viso paklota 13 atskirų perforuotų dujų surinkimo gijų). Biodujų surinkimui įrengti kolektoriai su kolektorinėmis sistemomis. Įrengta dujų jopūtė ir biodujų deginimo žvakė, kuri naudojama avariniam ir pradiniam (kol sąvartyne nepradės išsiskirti pakankami kiekiai dujų, tinkamų gaminti naudingą energiją) dujų deginimui. Biodujų deginimo žvakės našumas 350 nm³/val.
- › II etapas – kogeneracinės jėgainės įrengimas. Ateityje planuojama sąvartyno biodujas panaudoti elektros ir šiluminės energijos gamybai, jas deginant kogeneracinėje jėgainėje.

2.15.2 Mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai (MBA)

Įgyvendinant Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane (Žin., 2014, Nr. 2014-04989) nustatytas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotis ir ES lėšomis finansuojamą projektą „Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, planuojama, kad esamo Šiaulių regiono nepavojingų atliekų są-

vartyno teritorijoje iki 2016 m. pradės veikti mechaninio ir biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai (MBA).

Planuojamo MBA įrenginio biologinio apdorojimo pajėgumas yra 20 tūkst. t per metus, t.y. jame planuojama apdoroti tik tokį BSA kiekį, kad būtų užtikrintos sąvartyne šalinamų biologiškai skaidžių atliekų mažinimo užduotys. Mechaninio ir biologinio atliekų apdorojimo įrenginiuose bus tvarkomas Šiaulių regiono teritorijoje surinktos mišrios komunalinės atliekos. Tokiu būdu, nuo 2016 metų visos VATP ir Šiaulių regioniniame plane nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys bus įgyvendintos.

21 Lentelė. Planuojamo MBA įrenginio našumas¹³

Eil. Nr.	Įrenginio pavadinimas	Našumas
1.	Mechaninio rūšiavimo įrenginių našumas, t/h	25-30
2.	Metinis minimalus MBA įrenginio našumas, t/metus	50 000 – 100 000
3.	Biologinio apdorojimo įrenginių našumas, t/metus	Apie 20 000

Metinis minimalus MBA įrenginio našumas, dirbant 8 - 16 valandų per dieną, apie 50000 – 100000 t/metus. MBA įrenginiuose bus įrengiama supaprastinta 25-30 t/h mechaninio rūšiavimo linija ir 20000 t/m biologinio apdorojimo įrenginiai (uždaras intensyvus aerobinis apdorojimas), likusios po mechaninio biologinio apdorojimo atliekos bus šalinamos šalia esančiame sąvartyne.

Numatyta, kad atvežamas mišrių komunalinių atliekų srautas atliekų priėmimo zonoje (*atliekų priėmimo zonoje numatyti 2 atliekų konteineriai (ne mažesni kaip 30 m³), kuriuose gali būti pašalinamos rūšiavimo procesui netinkamos atliekos*) bus pakraunamas į padavimo-priėmimo liniją, kuria atliekos transportuojamos į maišelių praplėšėją ir vėliau padalinamos į atitinkamas frakcijas. Mechaninio rūšiavimo įrenginiuose atliekos bus padalijamos į tris pagrindinius srautus:

- › biologiškai skaidžių atliekų (BSA) frakcijos srautą;
- › lengvosios atliekų frakcijos srautą (atskirta lengva – plokščia (2D) atliekų frakcija);
- › sunkios atliekų frakcijos srautą (atskirta sunki – apvali (3D) atliekų frakcija).

Iš biologiškai skaidžios ir iš sunkios atliekų frakcijos magnetinio separatoriaus pagalba gali būti surenkami magnetiniai metalai. Atskirtos lengva ir sunki atliekų frakcijos surenkamos į konteinerius (po du konteinerius ne mažesnius kaip 30 m³ talpos lengvai ir sunkiai frakcijai). Atskirta BSA frakcija apdorojama biologinio apdorojimo įrenginiuose (biotuneliuose), užtikrinant, kad po biologinio apdorojimo atliekų vertė ir higienizacijos rodikliai atitiks ES ir LR teisės aktų reikalavimus. Biologinis apdorojimas bus vykdomas aerobinio stabilizavimo proceso pagrindu, kuris padalijamas į du etapus: intensyvųjį (procesas uždaras, su priverstine aeracija, proceso trukmė ne mažiau kaip 3 savaitės, užtikrinant atliekų higienizaciją) ir pasyvųjį (procesas atviras, trukmė ne mažiau kaip 8 savaitės).

Po biologinio apdorojimo įrenginio BSA frakcija galutinai stabilizuojama dengtoje aikštelėje. Po galutinio stabilizavimo iš stabilizuotos BSA frakcijos atskirta tam tikra frakcija – „stabilatas“ arba

¹³ Galimybių studija „Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, 2013 m.

techninis kompostas. Jo panaudojimo galimybės priklausys nuo užterštumo ir kitų parametų bei tuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimų. Bet kuriuo atveju ši frakcija galės būti naudojama sąvartyno ūkinėms reikmėms: perdengimui, uždengimui ir pan..

Planuojama, kad dalis mechaninio rūšiavimo įrenginiais atskirtų BSA, kartu su sunkiąja frakcija, galės būti sudeginamos atliekų termofikacinėje jėgainėje arba rasti kiti šalinimo būdai. Lengvoji atliekų frakcija turėtų būti panaudojama kietojo atgautojo kuro (KAK) gamybai arba vežama deginimui į atliekų deginimo įrenginius.

2.15.3 Laikinasis mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginys

Iki kol 2015 m. bus pastatytas MBA įrenginys, ŠRATC esamo Šiaulių regioninio atliekų sąvartyno teritorijoje, Jurgeliškių k. 9, Šiaulių raj. buvo svarstoma galimybė įrengti laikinąjį mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginį, tačiau teigiamas sprendimas dėl linijos įrengimo nebuvo priimtas.

2.16 Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra po uždarymo

Radviliškio rajono savivaldybėje visi sąvartynai ir šiukšlynai uždaryti (21 Lentelė).

21 Lentelė. senų sąvartynų (šiukšlynų) uždarymas

Sąvartyno (šiukšlynų) pavadinimas	Būklė	ŠRATC Projekto pavadinimas, kurio metu buvo vykdomas sąvartyno (šiukšlynų) uždarymas
37 mažieji sąvartynai (šiukšlynai): Acokavų, Alksniupių, Aukštelkų, Baisogalos, Baukų, Beinoravos, Butėnų, Daujočių, Diktariškių, Grinkiškio, Gujėnų, Kubiliūnų, Kunigiškių, Mankiškių, Minaičių, Papušinio, Pašušvio, Pavartyčių, Pociūnėlių, Pociūnų, Polekėlės, Sidabravo/Pakiršinio, Skėmių, Šaukoto, Šiaulėnų, Šniūraičių, Šniūraičių – 2, Tyrulių, Vadaktų, Vainiūnų, Vaitiekūnų, Valatkonių, Varnionių, Vėliakiemių, Vėriškių.	Uždaryti	Šiaulių regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo projektas, pirmas etapas. Finansuojama ES.
Radviliškio ir Šeduvos sąvartynai	Uždaryti	Projekto kodas: VP3-3.2-AM-01-V-01-005; Projekto pavadinimas: „Šiaulių regiono senų sąvartynų ir šiukšlynų uždarymas“; Sutarties pavadinimas: Šiaulių regiono 14 senų rajoninių sąvartynų uždarymas

22 Lentelė. Senų rajoninių sąvartynų (šiukšlynų) uždarymo finansavimas (lityais)

Pavadinimas	Būklė	Adresas	Suma iš viso:	Tame skaičiuje uždarymo finansavimas pagal šaltinius		
				Sanglaudos fondo dalis	LR biudžeto dalis	Nuosavos lėšos
Radviliškio sąvartynas	uždarytas	Radviliškio rajonas, Aukštelkų seniūnija,	983.344,40	787.656,86	138.998,27	56.689,27

		Žironų km.				
Šeduvos sąvartynas	uždarytas	Radviliškio rajonas, Šeduvos miesto seniūnija, Prastavonių km.	1.361.576,49	1.115.977,85	196.937,27	48.661,37

Radviliškio rajone 2013 metais įgyvendintas VATP nustatytas reikalavimas uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus.

2.17 Visuomenės informavimo ir švietimo priemonės atliekų tvarkymo klausimais

Kiekvienais metais ŠRATC, bendradarbiaudamas su savivaldybe, ir vykdydamas LR Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatytas užduotis, vykdo švietimo programą – šviečia bei informuoja visuomenę apie Šiaulių regione esančią komunalinių atliekų surinkimo sistemą, atliekų prevenciją, gaminių pakartotinio naudojimo svarbą, atliekų turėtojų pareigas ir teises reikalauti kokybiškos atliekų tvarkymo paslaugos. Visuomenė šviečiama tikslinėmis švietimo ir informavimo priemonėmis: straipsniais vietinėje ir regioninėje spaudoje, rengiamuose TV ir radijo reportažuose, skelbimais savivaldybių seniūnijų skelbimų lentose, prie parduotuvių, daugiabučių namų, susitikimuose su atliekų tvarkymo įmonių, švietimo įstaigų, bendruomenių atstovais ar vizitų į atliekų tvarkymo įrenginius metu, platinant leidinius (lankstinukus, skrajutes, knygeles), pavasarinių aplinkos švarinimo akcijų metu, ŠRATC internetinėje svetainėje www.sratc.lt, socialiniame tinkle Facebook. Plėtojant ekologinį švietimą labai svarbi koncepcija – sužinojau ir perdaviau žinias kitiems.

Visos informavimo priemonės parenkamos pagal tikslines grupes:

- › Šiaulių regiono gyventojai (ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai, jaunimas/studentai, privačių/daugiabučių namų gyventojai, vietinės bendruomenės);
- › Suinteresuoti ekonominiai ir socialiniai partneriai (savivaldybių atstovai, aplinkosauginės organizacijos, projektų vykdytojai, švietimo bei ugdymo įstaigos, verslininkai/įmonių atstovai ir kitos institucijos).

Svarbu ne tik šviesti plačiąją visuomenę, bet ir ugdyti specialistus, galinčius teikti informaciją, ir mokyti visuomenę atliekų tvarkymo klausimais, todėl aplinkosaugos specialistai turi dalyvauti paskaitose, seminaruose, konferencijose, diskusijose, kvalifikacijos kėlimo kursuose apie komunalinių atliekų keliamas problemas ir tvarkymo metodus.

Ženklaus indėlis šviečiant Šiaulių regiono gyventojus dviejų viešųjų įstaigų – Vilniuje įsikūrusios „Darnaus vystymo iniciatyvos“ ir Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro 2012 – 2014 m. vykdytas ir iš dalies ES lėšomis finansuotas aplinkosauginis projektas „Kur keliauja atliekos? Sužinok ir papasakok!“. Projekto švietėjiška edukacinė veikla – seminarai, akcijos, konferencija, konkursas buvo orientuoti į dvi tikslines auditorijos grupes – pedagogus ir moksleivius. Projektu siekta ugdyti tikslinės auditorijos aplinkosauginį sąmoningumą ir skatinti juos pasirinkti aplinkai palankų gyvenimo būdą, šviečiant apie atliekų tvarkymą, su juo susijusias aplinkos problemas ir jų sprendimo būdus.

Aplinkosauginis projektas keliavo per visą Šiaulių regioną – Akmenės, Šiaulių, Joniškio, Pakruojo, Radviliškio, Kelmės rajono savivaldybių teritorijas bei Šiaulių miestą. Projekto tikslas pasiektas. Per praktines atliekų rūšiavimo užduotis (mokyta kaip teisingai rūšiuoti), improvizuotus apsipirkimus parduotuvėse (skatintas atsakingas vartojimas), supažindinimu su ekologiškų produktų ženklinimo ypatybėmis, mokinių dėmesys sutelktas į atliekų tvarkymo sistemą, problemas ir svarbą bei darnų gamtos išteklių naudojimą, o mokytojams perduotos žinios ir dalomoji medžiaga ir gali būti pritaikoma ugdymo veikloje ir/ar naudojama kaip pagalbinė metodinė medžiaga organizuojant įvairius aplinkosauginius renginius.

2.18 Esamos situacijos apibendrinimas ir išvados

Radviliškio rajono atliekų tvarkymo sistemą galima įvertinti pagal tai, kaip yra įgyvendinamos Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003) bei Radviliškio rajono ir Šiaulių regioniniame atliekų tvarkymo planuose nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys. Šis vertinimas pateiktas 24 lentelėje.

23 Lentelė. *Atliekų tvarkymo planuose iškeltų uždavinių įgyvendinimo vertinimas*

Eil. Nr.	VSATP punktas	Veikla	Atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros priemonės	2013 metais
1.	84.1 98.1	Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimas	Iki 2009 m. užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą, kokybę ir prieinamumą. Visuotinumą principas laikomas užtikrintu, kai viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 proc. savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus.	Igyvendinta. Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama 100 proc. gyventojų.
	98.2.1.2 98.2.1.3		Konteinerinių aikštelių žemės sklypų planų ir techninės dokumentacijos parengimas. Trūkstančių konteinerinių aikštelių įrengimas.	Neįgyvendinta.
Komentaras: Techninė dokumentacija parengta A tipo (19 vnt.) ir B tipo (19 vnt.) aikštelėms, kuriose stovi po tris 1,6 kub. m talpos (A tipo) ir po šešis 1,6 kub. m talpos (B tipo) antrinių žaliavų surinkimo konteineriai. Radviliškio rajono savivaldybėje yra parengta ir patvirtinta antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo aikštelių schema 2008 m. spalio 22 d. Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-95-(8.2).				
2.	84.2	Esamas sąvartynas	Ne vėliau kaip nuo 2009 m. vidurio nepavojingas atliekas šalinti tik Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančiuose regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose.	Igyvendinta.
Komentaras: Mišrios komunalinės atliekos vežamos į Šiaulių regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną Šiaulių raj., Jurgeliškių k.9 (buvęs - Aukštrakių).				
3.	84.3	Seni sąvartynai	Iki 2011 m. pabaigos uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus.	Igyvendinta 2013 metais.

Komentaras: Įgyvendinant ES finansuojamą Šiaulių regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimo projekto pirmąjį etapą uždaryti ir sutvarkyti mažieji sąvartynai: 37 mažųjų sąvartynų (šiukšlynų) Radviliškio rajone: Acokavų, Alksniupių, Aukštelkų, Baisogalos, Baukų, Beinoravos, Butėnų, Daujocių, Diktariškių, Grinkiškio, Gujėnų, Kubiliūnų, Kunigiškių, Mankiškio, Mankiškių, Minaičių, Papušinio, Pašušvio, Pavartyčių, Pociūnėlių, Pociūnų, Polekėlės, Sidabravo/Pakiršinio, Skėmių, Šaukoto, Šiaulėnų, Šniūraičių, Šniuraičių – 2, Tyrulių, Vadaktų, Vainiūnų, Vaitiekūnų, Valatkonių, Varnionių, Vėliakiemių, Vėriškių. Įgyvendinant projektą „Šiaulių regiono senų sąvartynų ir šiukšlynų uždarymas“, uždaryta Radviliškio ir Šeduvos sąvartynai.				
4.	84.5	Atliekų perdirbimas ir panaudojimas	Iki 2013 m. paruošti perdirbti ar kitaip naudoti ne mažiau kaip 50 proc. komunalinių atliekų; užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 proc. susidariusių savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų per metus.	Neįgyvendinta.
Komentaras: 2013 m. perdirbta / panaudota 9 proc. komunalinių atliekų. Užduotis bus įgyvendinama Šiaulių regiono mastu, kuriant bendrą atliekų tvarkymo infrastruktūrą. ŠRATC įgyvendina ES finansuojamą projektą „Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“.				
5.	98.4	Šalinimas tik apdorotų atliekų	Ne vėliau kaip nuo 2013 m. sąvartynuose šalinti tik apdorotas, t. y. išrūšiuotas likusias, netinkamas perdirbti ar kitaip naudoti, atliekas.	Neįgyvendinta.
Komentaras: Užduotis bus įgyvendinama Šiaulių regiono mastu, kuriant bendrą atliekų tvarkymo infrastruktūrą. Dėl susiklosčiusių aplinkybių planuoto mechaninio biologinio įrenginio Šiaulių regione iki 2015 metų nebus. 2013 metais gegužės mėnesį Aplinkos ministras patvirtino, kad skirs finansavimą mechaninio rūšiavimo įrenginiui, kuris atskirs BSA iš bendro mišrių komunalinių atliekų srauto ir vėliau bus perdirbtos.				
6.	98.2.1 98.2.1.2 98.2.1.3	Antrinių žaliavų surinkimas ir aikštelių plėtra	Parengti ir (ar) patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas; gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų; gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos.	Nepilnai įgyvendinta.
Komentaras: Radviliškio rajone antrinių žaliavų konteinerių aikštelių viso yra 100 (aikštelių sąrašas su adresais patalpintas ŠRATC tinklapyje), o įskaitant 5 atliekų priėmimo punktus ir 1 DGASA viso 106, kuriose gyventojai gali rūšiuoti atliekas, viena aikštelė tenka 364 gyventojams. Antrinėms žaliavoms (stiklui, popieriui, plastikui) surinkti naudojami 1,6, 1,8 ir 2,5 m³ talpos konteineriai. Sodų ir garažų bendrijose antrinėms žaliavoms surinkti konteinerių aikštelės neįrengtos - trūksta 11 aikštelių. Laikoma, kad aukščiau nustatytos užduotys nepilnai įgyvendintos.				

7.	98.3	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė (DGASA)	Iki 2009 m. užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų, taip pat šios atliekos surenkamos ir kitokiais būdais (pvz., apvažiuojant turėtojus).	Igyvendinta 2013 metais.
Komentaras: Radviliškio rajone 2012 m. įrengta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, adresu Žironų km., Radviliškio seniūnija DGASA pradėta eksploatuoti nuo 2013 II ketvirčio.				
8.	101. 102. 4 priedas	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas	Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduotys. Radviliškio rajono teritorijoje: ne daugiau kaip 6700 tonų - 2010 metams; 4500 tonų - 2013 m.	Radviliškio rajone BSA užduotys nėra įgyvendintos. 2013 metais įdiegtos papildomos priemonės (kompostavimo dėžės ir konteineriai) individualių namų savininkams, sumažins BSA kiekį šalinamą sąvartyne.
Komentaras: Pašalintose mišriose komunalinėse atliekose visos biologiškai skaidžios atliekos sudaro apie 39,6 proc.. 2013 metais sąvartyne pašalinta beveik 14,2 tūkst. mišrių komunalinių atliekų, tame skaičiuje apie 5,1 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų. Tolesniais metais įdiegtos papildomos priemonės (kompostavimo dėžės ir konteineriai) individualių namų savininkams, sumažins BSA kiekį šalinamą sąvartyne. Užduotis bus įgyvendinama Šiaulių regiono mastu, kuriant bendrą atliekų tvarkymo infrastruktūrą.				
9.	103. 104.1 106.2.2	Žaliųjų atliekų tvarkymas	Atskirai surinktos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos turi būti perdirbamos arba kitaip naudojamos. „Žaliosios atliekos“, t. y. sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos, turi būti surenkamos ir apdorojamos kompostavimo įrenginiuose. Turi būti skatinamas ir individualus „žaliųjų atliekų“ kompostavimas. Savivaldybės iki 2010 m., atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas.	Užduotis įgyvendinta.
Komentaras: 2013 metais nuo balandžio mėnesio žaliąsias biologiškai skaidžias atliekas Radviliškio rajone pradėta rinkti apvažiavimo būdu iš konteinerių skirtų žaliosioms atliekoms surinkti. Žaliosios biologiškai skaidžios atliekos taip pat šiuo metu Radviliškio rajone surenkamos penkiuose Atliekų priėmimo punktuose ir nuo 2012 m. įrengtoje ir 2013 m. I pusmetį pradėjusią veikti Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, esančią Radviliškio rajone (Žironų km., Radviliškio seniūnija). Kompostuojamų žaliųjų atliekų metinis kiekis – 1500 t. Skatinimo priemonės taikomos gyventojams, gyvenantiems individualiuose namuose ir ŠRATC įgyvendinant ES finansuojamą projektą „Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“. 2012-2013 m.				

laikotarpiu Radviliškio rajono gyventojams buvo išdalinta 600 litrų talpos 3348 kompostavimo dėžių ir 1500 konteinerių (600 vnt. – 240 litrų talpos, ir 900 vnt. – 140 litrų talpos). Vertinama, kad konteineriais surenkama ir dėžėse kasmet bus sukompostuojama apie 3590 tonų žaliųjų biologiškai skaidžių atliekų.				
10.	99.	Specifinių komunalinių atliekų surinkimas	Specifinių atliekų surinkimas apvažiavimo būdu. Papildančių sistemų diegimas.	Įgyvendinta.
Komentaras: 2013 metais Didelio gabarito atliekos, buityje susidarančios pavojingos, elektros ir elektronikos įrangos, naudotų padangų atliekos Radviliškio rajone iš atliekų turėtojų surenkamos apvažiavimo būdu - Radviliškio mieste organizuojant 6 kartus per metus: balandžio, birželio, rugpjūčio, rugsėjo, spalio, lapkričio mėnesiais; Radviliškio rajone - 2 kartus per metus: balandžio ir rugsėjo mėnesį. Šį surinkimą vykdo AB Specializuotas transportas. Atliekų surinkimo grafikai patalpinti ŠRATC tinklalapyje.				

24 Lentelė. Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo vertinimas

Vertinimo kriterijai	Radviliškio rajonas	Būklė
Kiek gyventojų, gauna geros kokybės prieinamą viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (procentais).	100	Labai gera
Kiek įrengta Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančių regioninių sąvartynų, kokia sąvartynų statybų eiga.	1	Gera
Kiek uždaryta aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančių sąvartynų.	visi	Gera
Kiek perdirbta ar kitaip panaudota komunalinių atliekų (visų per metus susidariusių komunalinių atliekų (procentais).	9	Bloga
Biologiškai skaidžių atliekų šalinimas	5103	Bloga

3 Komunalinių atliekų susidarymo prognozės planuojamu laikotarpiu (2014 -2020 m.)

Šiame skyriuje pateikta Radviliškio rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus prognozė paremta 2011 metų duomenimis apie gyventojų skaičių bei statistiniuose duomenyse matomus Lietuvos gyventojų skaičiaus pokyčius (2.2 skyrius), kurių bendrosios tendencijos rodo 1,9 proc. metinį gyventojų skaičiaus mažėjimą. Gyventojų skaičiaus prognozių rezultatai pateikti sekančioje lentelėje:

25 Lentelė. Gyventojų skaičiaus prognozė 2014-2020 metams

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gyventojų skaičius mieste	19766	19391	19022	18661	18306	17958	17617
Gyventojų skaičius kaimo vietovėse	23190	22882	22580	22284	21993	21708	21429
Viso	42956	42273	41602	40945	40300	39667	39046
Gyventojų skaičiaus didėjimas/mažėjimas (miestas)	-1,90%	-1,90%	-1,90%	-1,90%	-1,90%	-1,90%	-1,90%

Remiantis šiais skaičiavimais daroma prielaida, kad bendras gyventojų skaičius Radviliškio rajone nežymiai mažės.

Susidarančių atliekų kiekis 2014-2020 metais priklausys ne tik nuo gyventojų skaičiaus kitimo, bet ir ekonomikos augimo ir vartojimo pokyčių, prekių suvartojimo, ir bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kitų makroekonominių rodiklių raida. Finansų ministerijos 2013 metų balandžio mėnesio duomenimis numatomas bendro vidaus produkto (toliau – BVP) augimas: 2014 metais – 3,4 proc., 2015 metais – 4,3 proc., o nuo 2016 metų – 4,0 proc..

Atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijas, Finansų ministerijos prognozuojamas BVP ir vartojimo kitimo tendencijas, numatomi trys ekonominio augimo scenarijai, nuo kurių priklausys komunalinių atliekų susidarymas Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje:

- › *mažo ekonominio augimo („pesimistinis“) scenarijus:* metinis susidarančių komunalinių atliekų kiekis planavimo laikotarpiu mažės 0,5 proc./gyv.;
- › *vidutinio ekonominio augimo („realistinis“) scenarijus:* metinis susidarančių komunalinių atliekų kiekis planavimo laikotarpiu kasmet didės 1 proc./gyv., palyginus su praėjusiais metais;
- › *didelio ekonominio augimo („optimistinis“) scenarijus:* metinis susidarančių komunalinių atliekų kiekis planuojamu laikotarpiu kasmet didės 2 proc./gyv., palyginus su praėjusiais metais.

Informacija apie prognozuojamus komunalinių atliekų susidarymo kiekius 2014-2020 m. pagal skirtingus ekonominio augimo scenarijus pateikta 27 lentelėje.

26 Lentelė. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė tonomis per metus

Augimo procen- tas/metai	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0,5%	15528	15756	15811	15867	15924	15982	16041	16100
1%		15834	15890	15946	16003	16061	16120	16181
2%		15991	16047	16104	16161	16220	16280	16341

Šiame plane, atsižvelgiant į VATP prognozes, laikoma, kad komunalinių atliekų susidarymo kiekis didės vidutiniškai 1 proc. per metus, tačiau atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus mažėjimą, bendras susidarantių komunalinių atliekų kiekis išliks panašus.

27 Lentelė. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė (tonomis)

[illegible]

4 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR UŽDUOTYS 2014-2020 M.

Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2020 m. nustatyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 366 patvirtintu Valstybiniu atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planu.

Plėtojant Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama taikyti atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą:

- › Atliekų prevencija;
 - vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, taip sumažinant neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. 2014-2020 m. laikotarpiu Radviliškio rajono savivaldybėje planuojama skirti ypatingą dėmesį visuomenės švietimui ir informavimui atliekų prevencijos srityje.
- › Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai;
 - 2014-2020 m. laikotarpiu Radviliškio rajono savivaldybėje planuojama skirti ypatingą dėmesį visuomenės švietimui ir informavimui.
- › Atliekų perdirbimas;
 - naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti ir taip mažinti gamtinių ir kitų išteklių naudojimą.
- › Atliekų kitoks naudojimas;
 - naudoti atliekas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais būdais (išskyrus perdirbimą) ir taip mažinti atliekų keliamą pavojų aplinkai ir visuomenės sveikatai, gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį.
- › Atliekų šalinimas;
 - atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip naudoti, leidžiama šalinti tik atliekų šalinimo įrenginiuose, įrengtuose ir eksploatuojamuose pagal teisės aktų reikalavimus.

Laikantis nustatyto atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, pirmiausia turi būti vengiama atliekų susidarymo ir taikomos kitos atliekų prevencijos priemonės, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, paruošiamos naudoti pakartotinai, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

4.1 Komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė

Žemiau pateikta Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė.

Stiprybės
Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje įvesta Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą, kas įgyvendino principą „teršėjas moka“
Visos susidariusios komunalinės atliekos yra surenkamos ir sutvarkomos (paslauga teikiama 100 proc. savivaldybės teritorijos fizinių asmenų ir 100 proc. juridinių asmenų)

Visos surinktos Radviliškio rajone mišrios komunalinės atliekos šalinamos ES aplinkosauginius reikalavimus atitinkančiame regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne Jurgeliškių k. 9 (buvęs - Aukštrakių k.), Šiaulių raj.
Radviliškio rajone uždaryti ir rekultivuoti visi ES reikalavimų neatitinkantys sąvartynai
Įdiegtas Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano reikalavimus atitinkantis antrinių žaliavų surinkimo aikštelių, APP ir DGASA tinklas
Komunalinės atliekos renkamos atskirais srautais, pvz., žaliosios, didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekos
Vykdomas specifinių atliekų surinkimas apvažiavimo būdu
Radviliškio rajone įdiegtos papildančios sistemos
Pradėtas įgyvendinti ES finansuojamas projektas Šiaulių regione biologiškai skaidžių atliekų ir antrinių žaliavų tvarkymo infrastruktūrai sukurti
Silpnybės
Neesant komunalinių atliekų apdorojimo įrenginių, didžioji dalis komunalinių atliekų (apie 91 proc. nuo susidarančių) patenka į sąvartyną
Antrinių žaliavų rūšiavimas kolektyviniais konteneriais neefektyvus
Mažėja gyventojų rūšiuojamų antrinių žaliavų kiekiai
Esama vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nustatymo tvarka neskatina namuose rūšiuoti atliekas ir mažinti komunalinių atliekų susidarymo kiekius
Gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas nėra užtikrinamas nacionaliniu mastu ir tai įtakoja antrinių žaliavų surinkimo paslaugos teikimo kokybę
Fizinių asmenų mokumas siekia 68 proc., o juridinių asmenų – 88 proc. (nuo išsiųstų mokėjimo pranešimų (su skola))
Nepakankama atliekų apskaitos kontrolė - gamybos procesuose susidarančios atliekos dažnai patenka į mišrių komunalinių atliekų srautą ir tai didina bendrus komunalinių atliekų kiekius
Esamų informavimo priemonių nepakanka visuomenės švietimui atliekų tvarkymo klausimais
Galimybės
Sukūrus detalesnę vietinės rinkliavos / atliekų turėtojų duomenų bazę ir tikslesnę atliekų apskaitą, galimybės tobulinti apmokestinimo už komunalinių atliekų tvarkymą sistemą, siekiant paskatinti gyventojus rūšiuoti antrines žaliavas, pakuotės atliekas ir žaliąsias atliekas
ES finansinė parama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrai: didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėms, biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrai
Pasirašomos sutartys su GIO dėl pakuočių atliekų surinkimo, bei gamintojų atsakomybės principo įgyvendinimas teigiamai įtakos šalinamų atliekų kiekio mažėjimą
Nuo 2015 metų diegiama kontenerių identifikavimo sistema žymiai pagerins atliekų apskaitą ir tuo pačiu skatins gyventojus labiau rūšiuoti antrines žaliavas
Diferencijuotos rinkliavos įvedimas skatins gyventojus rūšiuoti antrines žaliavas ar kitas specifines atliekas
Grėsmės
Visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas nebus pakankamas ir rūšiuotų atliekų kiekiai augs nepakankamai, kad būtų užtikrintos komunalinių atliekų naudojimo užduotys
Laiku nepastatčius regioninio mechaninio apdorojimo įrenginio nebus laiku įvykdytos biologiškai skaidžių ir kitų atliekų tvarkymo užduotys
Diegiant naują komunalinių atliekų infrastruktūrą, brangs mišrių komunalinių atliekų tvarkymo išlaidos ir reikės didinti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą dydį

4.2 Pagrindiniai komunalinių atliekų tvarkymo sistemos vystymo prioritetai ir kryptys

Pagrindiniai komunalinių atliekų tvarkymo sistemos vystymo prioritetai ir kryptys 2014-2020 metų laikotarpiu yra:

- › sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekį;
- › užtikrinti atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimą;
- › išplėtoti atskiro atliekų surinkimo sistemą;

- › užtikrinti visuotinę atliekų surinkimo paslaugą.

Siekiant sumažinti atliekų šalinimą sąvartynuose ir įgyvendinti atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumą, būtina sukurti reikiamą komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą, pradedant atskiro atliekų surinkimo priemonėmis, baigiant atliekų mechaninio biologinio apdorojimo, atskirai surinktų biologiškai skaidžių atliekų anaerobinio apdorojimo ir likusių po rūšiavimo, netinkamų perdirbimui, atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiais.

4.3 Radviliškio rajono savivaldybei nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 366 patvirtintu Valstybiniu atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planu nustatomos kiekybinės Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, pateiktos 29 lentelėje.

28 Lentelė. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane (planavimo laikotarpis 2014-2020 m.) nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys

VATP punktas	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas (patvirtinta LRV 2014 m. balandžio 16d., Nr. 366, paskelbta TAR 2014-04-30 i. k. 2014-04989)	Kiekybinė užduotis Radviliškio rajonui
Kiekybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys		
230.1.	- iki 2020 metų užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 35 procentų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų per metus, o kitos susidariusios komunalinės atliekos turi būti perdirbtos ir kitaip panaudotos;	- iki 2020 metų užtikrinti, kad šalinimų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 5600 tonų;
230.2.	- iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 procentus komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį);	- iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 7150 tonų;
230.3.	- iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 procentus komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį);	- iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 10500 tonų komunalinių atliekų;
236. 8 priedas	- užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos, neviršytų VATP numatytų užduočių (žr. 3 stulpelį)	- nuo 2014 iki 2015 metais ne daugiau kaip 5290 tonos /metus; - nuo 2016 iki 2017 metais ne daugiau kaip 4761 tonos /metus; - nuo 2018 iki 2019 metais ne daugiau kaip 4232 tonos /metus; - nuo 2020 metų ne daugiau kaip 3703 tonos /metus;
230.4.	- užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti.	ne mažiau kaip 3200 tonų
Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros ir atskiro surinkimo sistemos plėtros užduotys		
239.1	- iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje.	Atnaujintoje kontenerių aikštelių išdėstymo schemoje numatyti tokių kontenerių reikalingumą
239.2.	- iki 2016 metų įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriama ir apdorojama arba perduodama tolimesniam apdorojimui biologiškai skaidi atliekų dalis;	Regioniniai mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai
239.3.	- iki 2019 metų įdiegti atskiro maisto / virtuvės atliekų surinkimo sistemą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktų maisto/virtuvės atliekų apdorojimui.	- iki 2019 metų įdiegti atskirą maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms

VATP punktas	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas (patvirtinta LRV 2014 m. balandžio 16d., Nr. 366, paskelbta TAR 2014-04-30 i. k. 2014-04989)	Kiekybinė užduotis Radviliškio rajonui
		apdoroti
Atskiros atliekų surinkimo sistemos plėtros užduotys		
246.1.	- iki 2015 metų sausio 1 d. turėti parengtas ir patvirtintas konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktų reikalavimams antrinių žaliavų surinkimui, jas atnaujinti;	- iki 2015 metų sausio 1 d. atnaujinti ir papildyti antrinių žaliavų konteinerių aikštelių išdėstymo schemą
246.2.	- užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti	
246.2.2.	(Radviliškio rajone - ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų);	
247.1.	- iki 2016 metų užtikrinti, kad visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose vidutinis atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne daugiau 150 metrų;	
247.2.	- iki 2018 metų užtikrinti, kad visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose vidutinis atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne daugiau 100 metrų;	
246.2.4.	- savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos;	
246.3.	- pastatyti specialius konteinerius, skirtus antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, taip pat laikinuosius specialius konteinerius viešųjų renginių metu;	
246.4.	- jeigu nėra techninių galimybių pastatyti specialių konteinerių arba jų naudojimas ekonomiškai netikslingas, taikyti kitas priemones ir būdus (pvz., antrinių žaliavų surinkimas specialiais maišais, antrinių žaliavų turėtojų apvažiavimas ar kita).	
248.1.	- užtikrinti, kad būtų eksploatuojama ne mažiau kaip po vieną didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę 50 000 gyventojų, tačiau ne mažiau kaip viena tokia aikštelė savivaldybės teritorijoje;	- užduotis įgyvendinta
248.2.	- ne mažiau kaip 2 kartus per metus užtikrinti didelių gabaritų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu;	- užtikrinti didelių gabaritų atliekų surinkimą apvažiuojant ne mažiau kaip 2 kartus per metus;
249.	- savivaldybės turi užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir	

VATP punktas	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas (patvirtinta LRV 2014 m. balandžio 16d., Nr. 366, paskelbta TAR 2014-04-30 i. k. 2014-04989)	Kiekybinė užduotis Radviliškio rajonui
250. 251. 252. 253.	akumuliatorių atliekas) rūšiuojamąjį surinkimą ir tai, kad jų organizuojamose atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsisakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas; - savivaldybės turi užtikrinti pavojingųjų atliekų surinkimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse; - Savivaldybės ne rečiau kaip 2 kartus per metus turi pateikti visiems gyventojams išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą ir šią informaciją skelbti savivaldybės interneto svetainėje; - savivaldybės turi užtikrinti pavojingųjų atliekų surinkimą apvažiuojant ne rečiau kaip 2 kartus per metus; - savivaldybės, sudarydamos su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų tvarkymo sistemų, turi siekti, kad pavojingųjų atliekų srautai, kuriuos techniškai ir organizaciniu požiūriu galima surinkti, būtų surenkami tiesiogiai iš atliekų turėtojų, įrengiant specialius konteinerius įmonių, įstaigų ar organizacijų patalpose.	nustatyti prievolę dėl šių atliekų surinkimo
245.8.	- savivaldybės, taikydamos įvairius atliekų surinkimo būdus ir priemones, privalo užtikrinti, kad jų valdomose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, asmenims rūšiuojant atliekas jų susidarymo vietoje, atskirai būtų surenkamos tekstilės atliekos	- iki 2015 metų sausio 1 d. atnaujintoje antrinių žaliavų konteinerių išdėstymo schemoje numatyti šių atliekų surinkimo konteinerių skaičių ir plėtrą
272.1. 272.2. 272.2.1 272.2.2 272.2.3 272.2.4 272.2.5	Pakuočių atliekų surinkimo ir tvarkymo sistema turi būti organizuota taip, kad: 1) būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir panaudoti ne mažiau kaip 60 procentų pakuočių atliekų, skaičiuojant pagal patiektą vidaus rinkai pakuočių kiekį; 2) būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir perdirbti (išvežti / eksportuoti perdirbti) 55-80 proc. pakuočių atliekų, skaičiuojant pagal patiektą vidaus rinkai pakuočių kiekį, atitinkamai pagal šias pakuočių medžiagas: - stiklinių – ne mažiau kaip 60 proc.; - popierinių ir kartoninių – ne mažiau kaip 60 proc.; - plastikinių – ne mažiau kaip 22,5 proc., skaičiuojant tik medžiagą, kuri vėl perdirbama į plastiką; - metalinių – ne mažiau kaip 50 proc.;	Nustatyti kiekybines pakuočių surinkimo užduotis sutartyse su GIO iki 2015 metų: - popieriaus PA - 8 kg/ gyventojui per metus; - plastiko PA - 8 kg/ gyventojui per metus; - stiklo PA – 6 kg/ gyventojui per metus; - metalinės PA – 1 kg/ gyventojui per metus; iki 2020 metų surenkamų pakuotės atliekų kiekis turi būti ne mažesnis kaip: - popieriaus PA - 11 kg/ gyventojui per metus; - plastiko PA - 11 kg/ gyventojui per metus; - stiklo PA – 8 kg/ gyventojui per metus;

VATP punktas	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas (patvirtinta LRV 2014 m. balandžio 16d., Nr. 366, paskelbta TAR 2014-04-30 i. k. 2014-04989)	Kiekybinė užduotis Radviliškio rajonui
	- medinių – ne mažiau kaip 15 proc.	- metalinės PA – 2 kg/ gyventojui per metus;
Visuotinės komunalinių atliekų tvarkymo gyventojams paslaugos užtikrinimas		
254.	Savivaldybės iki 2016 m. privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.	
255.	Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumui, kokybei ir prieinamumui užtikrinti savivaldybės turi imtis šių priemonių:	
255.1.	- registruoti komunalinių atliekų turėtojus;	
255.2.	- nustatyti vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų tvarkymą ir (ar) sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos sutartis su visais nekilnojamojo turto objektų savininkais arba jų įgaliojais atstovais;	
255.3.	- visiems savivaldybės teritorijoje esantiems atliekų turėtojams sudaryti sąlygas naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, atitinkančia minimalius kokybės reikalavimus, kuriuos nustato Aplinkos ministerija;	
255.4.	- pagal galimybes komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą organizuoti kuriant regionines komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, kooperuojantis 2 ar daugiau savivaldybių. Išlaidos už komunalinių atliekų tvarkymą negali viršyti 1 procento disponuojamų namų ūkio pajamų.	

4.4 Radviliškio rajono savivaldybės trumpalaikiai komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, uždaviniai ir priemonės 2014-2020 metais

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame Valstybiniame atliekų tvarkymo plane tikslais bei Šiaulių regiono atliekų tvarkymo planu nustatomi šie Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo 2014-2020 m. tikslai ir uždaviniai:

1 tikslas. Siekti, kad komunalinių atliekų susidarymas savivaldybėje augtų lėčiau, o susidarančių atliekų kiekis neviršytų Europos Sąjungos valstybių narių vidurkio:

- › tobulinti atliekų tvarkymo srities teisės aktus;
- › didinti visuomenės sąmoningumą, tobulinti savivaldybių darbuotojų kvalifikaciją atliekų prevencijos srityje.

2 tikslas. Mažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį, plėtojant racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą:

- › sukurti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo pajėgumus;
- › plėtoti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemas.

3 tikslas. Užtikrinti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą, tobulinti esamą atliekų tvarkymo sistemą. Šiam tikslui įgyvendinti numatomas uždavinys:

- › užtikrinti, kad visiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

4 tikslas. Efektyvinti atliekų tvarkymo reikalavimų įgyvendinimo ir atliekų tvarkymo užduočių vykdymo kontrolę bei tobulinti atliekų susidarymo bei tvarkymo apskaitos sistemą. Šiam tikslui įgyvendinti numatomi uždaviniai:

- › tobulinti atliekų tvarkymo užduočių įvertinimo teisinį reguliavimą ir stiprinti atliekų tvarkymo metodinę bazę;
- › tobulinti atliekų tvarkymo sistemų efektyvumo ir duomenų patikimumo vertinimą;
- › griežtinti atsakomybę ir atskaitomybę už atliekų tvarkymą;
- › stiprinti gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų veiklos kontrolę.

5 tikslas. Didinti visuomenės sąmoningumą, tobulinti savivaldybės institucijų darbuotojų kvalifikaciją atliekų tvarkymo srityje. Šiam tikslui įgyvendinti numatomi tokie uždaviniai:

- › didinti visuomenės sąmoningumą atliekų tvarkymo srityje;
- › tobulinti savivaldybės institucijų darbuotojų kompetenciją atliekų tvarkymo klausimais.

4.5 Atliekų naudojimo ir perdirbimo užduotys

Pagrindinis dėmesys planavimo laikotarpiu yra skiriamas atliekų prevencijos, paruošimo pakartotiniam naudojimui bei perdirbimo skatinimui. Šių tikslų siekiama ne tik įgyvendinant technines priemones didinant atskirai surenkamų ir perdirbamų atliekų kiekius, bet ir stiprinant atliekų tvarkymo reikalavimų įgyvendinimo kontrolę bei šviečiant ir informuojant visuomenę.

30 lentelėje pateiktas Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 metų atliekų naudojimo ir perdirbimo kiekybinės užduotys, remiantis Valstybiniu atliekų tvarkymo planu.

29 Lentelė. Prognozuojami komunalinių atliekų tvarkymo srutai pagal atliekų tvarkymo būdą Radviliškio rajone bei Šiaulių regione 2014-2020 m., tonomis.

Komunalinių atliekų srautas	Atliekų tvarkymo būdas	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Susidarančių komunalinių atliekų kiekis									
		15582	15834	15890	15946	16003	16061	16120	16181
Atskirai surenkamos atliekos, tonomis									
Žaliosios atliekos	Kompostavimas	894	921	948	977	1006	1036	1067	1100
		76,29%	77,13%	78,95%	80,82%	82,73%	84,68%	86,67%	88,71%
Antrinės žaliavos, tame tarpe:	Perdirbimas	257	880	922	967	1013	1063	1115	1169
		4,04%	13,65%	14,31%	15,00%	15,73%	16,50%	17,31%	18,16%
Plastikų atliekos, įskaitant PPA	Perdirbimas	30	302	317	332	348	364	382	400
		1,47%	14,52%	15,08%	15,66%	16,27%	16,90%	17,56%	18,25%
Popieriaus/kartono atliekos, įskaitant PPA	Perdirbimas	109	320	336	352	369	387	406	426
		4,66%	13,48%	14,09%	14,72%	15,38%	16,07%	16,79%	17,55%
Stiklo atliekos, įskaitant PPA	Perdirbimas	117	231	243	255	267	280	294	309
		9,66%	19,23%	20,64%	22,18%	23,86%	25,68%	27,68%	29,86%
Metalų atliekos, įskaitant PPA	Perdirbimas	1	26	27	28	29	31	32	34
		0,10%	3,29%	3,44%	3,60%	3,76%	3,93%	4,12%	4,31%
EEĮ atliekos	Perdirbimas/naudojimas	86	86	127	166	164	161	159	156
		13,80%	13,56%	19,95%	26,09%	25,59%	25,09%	24,61%	24,13%
Naudotos padangos	Perdirbimas/naudojimas	107	110	114	117	120	124	128	132
		76,30%	77,34%	79,38%	81,47%	83,62%	85,81%	88,06%	90,37%
Atskiras maisto atliekų surinkimas	Kompostavimas, aerobinis pūdymas						956	969	981
Į mechaninio apdorojimo įrenginius nukreipiamos mišrios komunalinės atliekos, tonomis									
Mišrios komunalinės atliekos	Apdorojimas				13523	13498	12513	12469	12422
					84,81%	84,34%	77,91%	77,35%	76,77%
Atskirtos mechaninio apdorojimo įrenginyje antrinės žaliavos, biologiškai skaidžios atliekos, tonomis									
Antrinės žaliavos, tame tarpe:	Naudojimas/Perdirbimas				2312	2294	2275	2255	2235
Plastikų atliekos	Naudojimas/Perdirbimas				859	859	858	858	857
Popieriaus/kartono atliekos	Naudojimas/Perdirbimas				877	873	869	865	860
Stiklo atliekos	Perdirbimas				439	425	410	394	379
Metalų atliekos	Perdirbimas				137	137	138	138	139
Biologiškai skaidžios atliekos	kompostavimas				2982	3021	2295	2325	2355
Į atliekų deginimo, išgaunant energiją, įrenginius patenkančios komunalinės atliekos, tonomis									
Kietasis atgautasis	Naudojimas				2217	2208	2198	2187	2175

kuras (KAK)									
Į atliekų šalinimo įrenginius (sąvartyną) patenkančios komunalinės atliekos, tonomis									
Naudojimui netinkamos atliekos	Šalinimas	14059	13653	13589	6012	5974	5745	5702	5658
		90,22%	86,23%	85,52%	37,70%	37,33%	35,77%	35,37%	34,97%

30 Lentelė. Valstybinio atliekų plano įgyvendinimas Radviliškio rajono savivaldybėje 2014 - 2020 metais

Viso susidaro	Metai	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Susidarančių komunalinių atliekų kiekis, t		15582	15834	15890	15946	16003	16061	16120	16181
iki 2020 metų užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 35 procentų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų per metus	procentais				38%	37%	36%	35%	35%
BSA šalinimas 2014 - 2015 metais ne daugiau kaip 5290 tonos/metus	tonos	6303	6423	6451					
BSA šalinimas 2016 - 2017 metais ne daugiau kaip 4761 tonos/metus	tonos				3497	3486			
BSA šalinimas 2018 - 2019 metais ne daugiau kaip 4232 tonos/metus							3283	3268	
BSA šalinimas - nuo 2020 metų ne daugiau kaip 3703 tonos/metus	tonos								3253
užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti	tonos	4%	14%	14%	83%	84%	84%	85%	85%

4.5.1 Atliekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas

Esamos infrastruktūros geros būklės palaikymas, eksploatavimas.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijoje susidariusioms atliekomis tvarkyti yra eksploatuojami penki atliekų priėmimo punktai, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė. Atliekos šalinamos Šiaulių regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne. Radviliškio rajone vykdoma uždarytų sąvartynų priežiūra.

Atliekų priėmimo punktuose nėra darbuotojo, kuris tikrintų iš gyventojų atvežtas atliekas, nuolat prižiūrėtų tinkamą pristatomų atliekų išrūšiovimą, todėl pasitaiko, kad APP tampa šiukšlynais ir vieta, kur ne tik gyventojai bet ir įmonės gali nemokamai atsikratyti atliekomis. Geresnė APP tvarkos kontrolė pagerintų šiuo metu eksploatuojamų APP būklę, taip išsaugant jau sukurtą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, tačiau APP praplėtimui reikalingi papildomi kaštai. APP uždarymas gali įtakoti nelegalų atsikratymą atliekomis pamiškėse, pakelėse be to, per APP sistemą suda-

rytos geresnės sąlygos rūšiuoti atliekas, platesnis atliekų tvarkymo inžinerinės infrastruktūros paskirstymas rajone.

Remiantis aukščiau išdėstytais argumentais: *Radviliškio rajono savivaldybė turi priimti sprendimą dėl Atliekų priėmimo punktų eksploatavimo ar jų praplėtimo ar uždarymo.*

Planuojamas Šiaulių regiono MBA įrenginys.

Tikimasi, kad 2014-2020 metų vykdymo laikotarpiu Šiaulių regione bus pradėtas eksploatuoti regioninis mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginys. MBA įrenginio veikimo pradžia numatyta 2015 m. rugsėjo pabaigoje. Šių įrenginių pajėgumai pilnai leis pasiekti VATP užduotis.

4.5.2 Antrinių žaliavų tvarkymas

Planuojami sutvarkyti antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų kiekiai, įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones, 2014-2020 metų laikotarpiu pateikti žemiau esančioje lentelėje. Planuojama, kad surenkamų antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų kiekiai kiekvienais metais didės 3 procentais.

31 Lentelė. Antrinių žaliavų, tame tarpe ir pakuotės atliekų, surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.

Komunalinių atliekų surinkimas	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antrinių žaliavų (tame tarpe ir pakuočių) atskiras surinkimas, tona								
Kiekis, surinktas antrinių žaliavų kontaineriuose	165	173	181	191	200	210	221	232
Kiekis, surinktas atliekų priėmimo punktuose	32	34	36	39	41	44	47	51
Kiekis, surinktas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje	61	34	34	33	33	32	32	31
Pakuočių atliekų surinkimas iš individualių namų	0	639	671	704	739	776	815	856
Kiekis perdirbtas MBA	0	0	0	2312	2294	2275	2255	2235
Kiekis patenkantis į KAK				2090	2088	2085	2082	2078
Viso:	257	880	922	5368	5395	5423	5452	5482
	4,04%	13,65%	14,31%	83,33%	83,76%	84,20%	84,66%	85,12%

32 lentelėje nurodytoms kiekybinėms užduotims pasiekti savivaldybė turi prisiimti įsipareigojimus ir vykdyti šiame plane numatytas užduotis.

Atsižvelgiant į tai kad Radviliškio rajone infrastruktūra yra pilnai sukurta, siekiant įgyvendinti šiame plane nurodytus tikslus (kiekius) didesnis dėmesys turi būti skiriamas visuomenės informavimui ir švietimui bei taikant ekonominius svertus (diferencijuotos įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą įvedimas). Visuomenės informavimo ir švietimo užduotis savivaldybė turi pavesti vykdyti komunalinių atliekų surinkėjams, kitiems atliekų tvarkytojams bei GIO, įtraukiant šiuos reikalavimus į sutartis su atliekų tvarkytojais.

Pakuotės atliekų atskiro surinkimo vystymas ir organizavimas

Siekiant įvykdyti pakuotės atliekų tvarkymo užduotis ŠRATC turi:

- › *organizuoti pakuotės ir stiklo atliekoms surinkti skirtų konteinerių išdalinimą, (trūksta-
mas konteinerių skaičius – 17 585 konteinerių).*
- › *Pasirašyti atnaujintą sutartį su gamintojų ir importuotojų organizacijomis. Sutartyje turi
būti įtrauktos užduotys nurodytos žemiau esančioje lentelėje.*

32 Lentelė. Užduotys ir terminai įtraukiami atnaujintoje sutartyje su GIO.

Iki 2015 metų	Iki 2020 metų
GIO lėšomis aprūpinti individualių namų savininkus pakuotės ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais (17 585 vnt.)	GIO lėšomis nuolat atnaujinti susidėvėjusius pakuotės atliekoms surinkti skirtus konteinerius, naujais konteineriais aprūpinti naujų individualių namų sa- vininkus
Surenkamų pakuotės atliekų kiekis turi būti ne mažesnis kaip:	
Popieriaus PA - 8 kg/ gyventojui per metus; Plastiko PA - 8 kg/ gyventojui per metus; Stiklo PA - 6 kg/ gyventojui per metus; Metalinės PA - 1 kg/ gyventojui per metus;	Popieriaus PA - 11 kg/ gyventojui per metus; Plastiko PA - 11 kg/ gyventojui per metus; Stiklo PA - 8 kg/ gyventojui per metus; Metalinės PA - 2 kg/ gyventojui per metus;

Parenkant PPA surinkėją savivaldybė kartu su kitomis Šiaulių regiono savivaldybėmis bei ŠRATC turi priimti sprendimą dėl PPA surinkėjų skaičiaus regione.

Įvertinus 2014-2015 metais surenkamų PA kiekius Radviliškio rajono savivaldybė turi patikslinti PA surinkimo užduotis 2016 - 2020 metams *gamintojų ir importuotojų organizacijoms*, tam kad būtų surenkami realūs šių atliekų kiekiai ir įgyvendintos šio plano užduotys.

Antrinių žaliavų konteinerių išdėstymo schemos atnaujinimas iki 2015 metų. Reikalavimai schemos atnaujinimui išdėstyti žemiau esančioje lentelėje.

33 Lentelė. Reikalavimai schemos atnaujinimui.

Iki 2015 sausio 1 d.
daugiabučių namų rajonuose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų
daugiabučių namų rajonuose vidutinis atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne daugiau 150 metrų (rekomenduojamas atstumas)
numatyti tekstilės atliekoms surinkti skirtus konteinerius praplečiant antrinių žaliavų aikšteles
įvertinti esamas ir numatyti naujas aikšteles antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose
įvertinti esamas ir numatyti naujas aikšteles skirtas antrinėms žaliavoms surinkti gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose
sodų ir garažų bendrijose įvertinti kiekvienos trūkstamos aikštelės (šiuo metu žinomas aikštelių trūkumas yra 11) tikslingumą ir patikslinti trūkstamų aikštelių skaičių sodų ir garažų bendrijose

Schemoje nurodytoms esamoms ir numatytoms aikštelėms turi būti parengti techniniai projektai, vėliau aikštelės privalo būti įrengtos, jose pastatyti konteineriai.

2016-2020 metais savivaldybė turi atsižvelgti į galimus teisės aktų pakeitimus ir pagal poreikį atnaujinti konteinerinių aikštelių schemas bei konteinerių, skirtų antrinių žaliavų surinkimui, kieki.

4.5.3 Biologiškai skaidžių, tame tarpe žaliųjų atliekų bei maisto atliekų, tvarkymas

Planuojami sutvarkyti biologiškai skaidžių atliekų kiekiai 2014-2020 metų laikotarpiu pateikti žemiau esančioje lentelėje.

34 Lentelė. Biologiškai skaidžių atliekų, tame tarpe ir maisto (virtuvės), sutvarkymas/surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.

Komunalinių atliekų srautas	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Biologiškai skaidžių atliekų sutvarkymas, tonomis								
Kiekis, sukompostuotas kompostavimo dėžėse (namudinis kompostavimas)	790	814	838	863	889	916	943	972
Kiekis, sukompostuotas biologiškai skaidžių atliekų priėmimo punktuose	104	107	110	114	117	121	124	128
Maisto (virtuvės) atliekų kiekis, surinktas konteneriais						956	969	981
Kiekis, atskirtas ir su kompostuotas MBA įrenginiuose				2982	3021	2295	2325	2355
Viso:	tonos	894	921	948	3959	4028	4288	4362
	procentai	12,42%	12,54%	12,82%	53,10%	53,61%	56,64%	57,16%

Dalis Radviliškio rajone susidarančių biologiškai skaidžių atliekų bus kompostuojamos jų susidarymo vietoje. Iš esmės tai gali atlikti beveik visi privatūs namų ūkiai, turintys nuosavą sklypą su sodu. Skaičiuojama, kad 100 m² sodo užtenka 1 m² ploto kompostavimo vietos.

Trūkstamas žaliųjų (maisto) atliekų ir biologiškai skaidžių atliekų kontenerių skaičius Radviliškio rajone pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

Kontenerių kiekis	Radviliškio rajono savivaldybės teritorija
Maisto atliekoms, vnt.	180
Biologiškai skaidžioms atliekoms (viešo naudojimo teritorijose), vnt.	120
Biologiškai skaidžioms atliekoms (individualių namų valdose ir juridinių asmenų teritorijose), vnt.	1300

Individualus biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas leis vidutiniškai sumažinti patenkančių biologiškai skaidžių atliekų apie 800 tonų per metus. Kompostavimui tinka visos augalinės atliekos iš sodo ir daržo (šakos, žolė, lapai) bei augalinės kilmės maisto ruošimo atliekos. Dėl higienos sumetimų namų sąlygomis draudžiama kompostuoti mėsą ir virtą maistą. Taip pat, namudiniam kompostavimui netinka gyvos šaknys bei daigios sėklos, kadangi dėl pakankamai žemos temperatūros jos pilnai nesuyra. Įprastas vieno namų ūkio kompostavimo našumas siekia 0,5 - 1 m³.

Technologiškai namudinis kompostavimas yra labai nesudėtingas: virtuvės ir sodo atliekos yra patalpinamos į medinę ar plastmasinę kompostavimo talpą ar aptvarą. Šakos ir krūmai turi būti

susmulkinti. Maždaug kartą per metus kompostavimo talpa/aptvarys yra ištuštinamas ir kompostas yra persijojamas. Likusi neatsisijojusi dalis gražinama atgal į komposterį kompostavimui kitoms metams. Tokiu būdu gaunama 350 - 450 kg/t patalpintos medžiagos aukštos kokybės komposto, pasižyminčio mažu teršalų kiekiu (pvz. sunkiųjų metalų ar kt. pavojingų cheminių junginių).

Įmonės, kurios užsiima gatvių, parkų ir kitų žaliųjų zonų priežiūra, bei kitos įmonės, kurių veikloje susidaro tokios atliekos, susidarančias žaliąsias atliekas šalina nuotekų dumblo kompostavimo aikštelėje, arba tokios įmonės įsirengia aplinkosauginius reikalavimus atitinkančius kompostavimo įrenginius, arba naudojami kitų įmonių kompostavimo įrenginiais. Sąnaudos, tenkančios šių atliekų tvarkymui, yra įtraukiamos į šių įmonių paslaugų įkainius.

Sklandus ir nenutrūkstamas esamos atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimas Radviliškio rajone biologiškai skaidžios, tame tarpe žaliosios atliekos tvarkomos, naudojant esamą rajoninę atliekų tvarkymo infrastruktūrą: APP, DGASA, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę. Savivaldybė kartu su ŠRATC turi užtikrinti sklandų šių įrenginių darbo organizavimą.

Žaliųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtojimas ir diegimas iki 2015 metų

Tuo tikslu savivaldybė turi:

- › užtikrinti, kad būtų išdalintos žaliųjų atliekų kompostavimo dėžės ir žaliųjų BSA atskiro surinkimo konteineriai individualių namų savininkams;
- › pateikiant gyventojams/sodų bendrijoms kompostavimo dėžes arba taikant skatinimo priemones, gyventojams/sodų bendrijoms įrengiant individualaus kompostavimo priemones savo lėšomis.

Žaliųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtojimas iki 2020 metų

Tuo tikslu savivaldybė turi:

- › užtikrinti pastovų trūkstamų žaliųjų atliekų kompostavimo dėžių ir žaliųjų BSA atskiro surinkimo konteinerių pateikimą individualių namų savininkams;
- › pagal poreikį teikti gyventojams/sodų bendrijoms kompostavimo dėžes arba taikyti skatinimo priemones, gyventojams/sodų bendrijoms įrengiant individualaus kompostavimo priemones savo lėšomis.

Šios užduoties įgyvendinimas turi būti pavestas komunalinių atliekų tvarkytojui, papildant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos sutartį.

Maisto atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtojimas ir diegimas

Tuo tikslu savivaldybė turi:

- › kartu su kitomis regiono savivaldybėmis bei ŠRATC regiono mastu parengti Galimybių studiją, kurioje turi būti techninis ir ekonominis tokios maisto atliekų surinkimo sistemos įdiegimo įvertinimas;
- › savarankiškai arba su kita savivaldybe ar viso regiono mastu parengti techninį projektą arba pirkimo dokumentus tokių įrenginių statybai;
- › savarankiškai arba su kita savivaldybe ar viso regiono mastu paskelbti konkursą įrenginių statybai bei maisto atliekų surinkimui;
- › iki 2019 metų pradėti atskiro maisto atliekų surinkimą.

Reikia atkreipti dėmesį, kad atskiro maisto atliekų surinkimo prievolė yra nustatyta pačioms įmonėms (viešojo maitinimo ir kitos įstaigos). Atskiras biologiškai skaidžių atliekų surinkimas iš gyventojų yra problemiškas dėl sekančių priežasčių: atskirų kontenerių daugiabučių namų kvartaluose išdėstymas; surenkamų atliekų kokybė (užterštumas kitomis atliekomis); didelė atskiro atliekų surinkimo kaina; maža tikimybė surinkti reikalaujamą biologiškai skaidžių atliekų kiekį, ypač ne miesto teritorijoje, o surinkus - dar labiau padidėję transportavimo kaštai; higieninės aplinkos problemos.

Optimaliausias variantas įdiegti atskirą biologiškai skaidžių atliekų surinkimą, ypač iš vietų, kur tokių atliekų susidaro didesni kiekiai, yra apjungti įmonių diegiamas biologiškai skaidžių atliekų (maisto atliekų) tvarkymo sistemas kartu su galimu atskiru biologiškai skaidžių atliekų surinkimu iš gyventojų, tvarkymo kaštus dengiant (pilnai ar dalinai) privačiomis lėšomis.

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtojimas ir diegimas iki 2020 metų

Tuo tikslu savivaldybė turi:

- › iki 2016 metų kartu su ŠRATC bei kitomis savivaldybėmis įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriama ir apdorojama arba perduodama tolimam apdorojimui biologiškai skaidi atliekų dalis;
- › nuo 2016 metų kartu su ŠRATC bei kitomis savivaldybėmis pradėti eksploatuoti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, taip pilnai įgyvendinant plano užduotis biologiškai skaidžių atliekų šalinimo mažinimui.

4.5.4 Specifinių atliekų tvarkymas

Planuojami sutvarkyti specifinių atliekų kiekiai 2014-2020 metų laikotarpiu pateikti žemiau esančioje lentelėje.

35 Lentelė. Specifinių atliekų sutvarkymas/surinkimas įvertinus esamą atliekų surinkimo infrastruktūrą ir įgyvendinus suplanuotas atliekų tvarkymo priemones.

Komunalinių atliekų šrautas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Specifinių atliekų sutvarkymas, tonomis							
Atskirai surinktas pavojingų atliekų kiekis	1	1	1	1	1	1	1
Atskirai surinktas elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekis	86	127	166	164	161	159	156
Atskirai surinktas naudotų padangų kiekis	110	114	117	120	124	128	132
Atskirai surinktas didelių gabaritų atliekų (baldų ir kt.) kiekis.	10	11	11	11	12	12	12
Atskirai surinktas statybinių atliekų kiekis	155	159	164	169	174	179	184
Statybinės atliekos su asbestu	19	19	20	20	21	21	22
Viso:	380	430	479	486	493	500	508

Radviliškio rajono savivaldybėje specifinių atliekų tvarkymo organizavime turi būti naudojamos šios priemonės:

Atskiros surinkimo paslaugos plėtimas. Atskiros statybos ir griovimo atliekų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų atliekų (baterijų, akumuliatorių, transporto priemonių pavojingų atliekų, buitinės chemijos atliekų ir kita) surinkimo paslaugos teikimas.

Surinkimas ne mažiau kaip 2 kartus per metus. Pavojingų atliekų, didelių gabaritų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu turi būti vykdomas ne mažiau kaip 2 kartus per metus.

Esamos infrastruktūros geros būklės palaikymas ir plėtra. Atliekų priėmimo punktų ir Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės geros būklės palaikymas, eksploatavimas, kad būtų sudarytos palankios sąlygos gyventojams pristatyti specifines atliekas.

Specifinių atliekų surinkimas turi būti plėtojamas savivaldybėje diegiant papildančias sistemas.

Turi būti plėtojama specifinių atliekų surinkimo konteinerių plėtra garažų bendrijose.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo plėtros organizavimas. Savivaldybė Sutartyse su Gamintojų ir importuotojų asociacija/omis turi nustatyti prievolę dėl Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo didinimo.

Tekstilės atliekų surinkimo organizavimas. Radviliškio rajono savivaldybė iki 2015 metų sausio 1 d. atnaujintoje antrinių žaliavų konteinerių išdėstymo schemoje turi numatyti šių atliekų surinkimo konteinerių skaičių ir plėtrą. Konteineriai tekstilės atliekoms turi būti išdėstyti viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi tokius konteinerius yra tikslinga statyti (prie prekybos centrų, kitose vietose). Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiškai ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Mažesnėse savivaldybės gyvenvietėse, kur tokių konteinerių pastatymas ne ekonomiškai, savivaldybė turi įpareigoti atliekų tvarkytojus, teikti gyventojams specialius maišus šioms atliekoms rinkti bei taikyti šių atliekų surinkimą apvažiavimo būdu.

4.5.5 Ekonominių instrumentų taikymas

Tam, kad Radviliškio rajono savivaldybėje būtų įgyvendintos atliekų perdirbimo užduotys reikalinga taikyti atliekų perdirbimą ir naudojimą skatinančius ekonominius instrumentus:

- › *iki 2016 metų įvesti mokesčius už sąvartyne šalinamas atliekas ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose apdorojamas atliekas bei mokesť už atliekų deginimo arba bendro atliekų deginimo įrenginiuose naudojamas energijai gauti atliekas;*
- › *iki 2016 metų parengti ir patvirtinti diferencijuoto mokesčio už komunalinių atliekų tvarkymą nuostatus.*

4.5.6 Teisinių dokumentų atnaujinimas

Tobulinant Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos teisinę bazę, savivaldybė turi:

- › *iki 2014 gruodžio 31 d. atnaujinti ir patvirtinti savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo taisykles;*
- › *iki 2016 sausio 01 d. patvirtinti diferencijuotos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų pakeitimus.*

Diegiant diferencijuotos vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą sistemą, reikia atkreipti dėmesį, kad naujoji sistema būtų patikima ir garantuotų lėšų surinkimą, kad visos atliekos būtų surinktos ir sutvarkytos. Savivaldybė kartu su RATC taip pat turi priimti sprendimus dėl kintamos įmokos dalies nustatymo principus. Už šių dokumentų parengimą yra atsakingas Šiaulių RATC.

4.5.7 Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo plėtra

Siekiant gerinti komunalinių atliekų surinkimo kokybę, Radviliškio rajono savivaldybė turi:

- › *pavesti ŠRATC vykdyti mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus;*
- › *pavesti ŠRATC vykdyti mišrių komunalinių atliekų kiekio (normų) tyrimus;*
- › *vykdyti Operatorių veiklos priežiūrą;*
- › *priimti sprendimą dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo kontenerių ir (ar) kitų surinkimo priemonių identifikavimo sistemos įdiegimo ir paslaugos teikimo vykdant komunalinių atliekų surinkimo elektroninį identifikavimą.*

Papildyti esamą sutartį su komunalinių atliekų surinkėju, įtraukiant minimalius kokybės reikavimus nurodytus Aplinkos Ministerijos dokumentuose.

4.5.8 Visuomenės informavimas

Atliekų mažinimas (prevencija) yra vienas iš svarbiausių atliekų tvarkymo tikslų. Atliekų prevencijos sėkmingam vykdymui būtina sąlyga, kad visi su atliekų tvarkymu susiję sprendimai būtų priimami, atsižvelgiant į jų poveikį susidarantių atliekų kiekiui. Regioniniu ir savivaldybių lygmeniu atliekų prevencijai įtakos turi visuomenės švietimas ir informavimas bei principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas. Atliekų mažinimui (prevencijai) įtakos turi ir antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų atskiras surinkimas.

Vykdant visuomenės informavimą ir švietimą turi būti vykdomi sekantys uždaviniai:

- › Kiekvienais metais Radviliškio rajono savivaldybės administracija (arba paveda ŠRATC) parengia ir paskelbia vietinėje spaudoje bei savivaldybės internetiniame puslapyje ataskaitą apie komunalinių atliekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje. Ataskaitoje pateikiami duomenys apie susidariusias, surinktas, panaudotas ir pašalintas komunalines atliekas, aplinkosauginį savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos įvertinimą, savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tikslus ir uždavinius kitiems metams ir tolimesniam laikotarpiui, planuojamas priemones komunalinių atliekų tvarkymo sistemai plėsti ir tobulinti.
- › Kiekvienais metais Radviliškio rajono savivaldybės administracija (arba paveda ŠRATC) parengia visuomenės informavimo programą kitiems metams. Šioje programoje numatomos priemonės visuomenei informuoti apie komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius ir teikiamas paslaugas, antrinių žaliavų atskiro surinkimo ir tvarkymo ypatumus, siekiant surinkti geros kokybės antrines žaliavas, apie atliekų pavojingumą ir pavojingų buitinių atliekų surinkimo galimybes bei kitus komunalinių atliekų tvarkymo aspektus, apie kuriuos būtina informuoti komunalinių atliekų turėtojus, kad būtų efektyviau įgyvendinami šių atliekų tvarkymo reikalavimai.
- › Ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuotės surinkimą savivaldybės teritorijoje, pateikiant informaciją apie surinktus kiekius ir surinkimo di-

namiką, o taip pat informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir/ar vykdyti atskiro antrinių žaliavų ir pakuotės surinkimo priemonės.

- › Ne rečiau kaip du kartus per metus turi pateikti išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą visiems gyventojams, o taip pat šią informaciją skelbti savivaldybės bei atliekų tvarkytojo tinklalapiuose.

4.5.9 Radviliškio rajono savivaldybės funkcijos, įgyvendinant pavestas VATP užduotis

Nustatant Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo užduotis bei rengiant Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą, būtina, kad Savivaldybė priimtų sprendimą dėl užduočių numatytų VATP vykdymo. Šios užduotys gali būti vykdomos vadovaujantis šiais principais:

- › nustatyta aiški institucinė atsakomybė už užduočių vykdymą savivaldybei;
- › nustatyta aiški institucinė atsakomybė už užduočių vykdymą savivaldybių grupei;
- › nustatyta aiški institucinė atsakomybė už užduočių vykdymą bendradarbiaujant regioniniu principu.

4.6 Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatacinės išlaidos

Radviliškio rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimo pagrindu turi būti „teršėjas moka“ ir „visų sąnaudų padengimo“ principų įgyvendinimas:

- › Principas „teršėjas moka“ teigia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti atliekų turėtojas ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas.
- › „Visų sąnaudų padengimo“ principas nustato, kad mokėjimai už komunalinių atliekų tvarkymą turi padengti visas tiesiogines ir netiesiogines atliekų tvarkymo sąnaudas.

Šie principai užtikrinami, įtraukiant į įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą visas jų surinkimo ir tvarkymo sąnaudas, įskaitant atskirą antrinių žaliavų, didžiųjų atliekų surinkimą ir jų paruošimą perdirbti, pavojingų atliekų, esančių komunalinėse atliekose, surinkimą, biologiškai skaidžių atliekų atskirą surinkimą ir jų kompostavimą ar kitą naudojimą, sąvartyno ir regioninės infrastruktūros eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo, administracines sistemos eksploatavimo sąnaudas.

Regioninis principas – siekiant didinti atliekų tvarkymo sistemos efektyvumą, savivaldybėms rekomenduojama išvien kurti regionines atliekų tvarkymo sistemas. Valstybė teikia paramą regioninių sistemų kūrimui. Šiaulių regione šio principo įgyvendinimui yra įkurtas VšĮ Šiaulių RATC. Regioninis principas Šiaulių regione įgyvendinamas, pasinaudojant Sanglaudos fondo, valstybės bei ŠRATC paskolos lėšomis įrengiant regioninę sąvartyną, pilnai atitinkančius ES ir LR aplinkosauginius reikalavimus, kitus atliekų tvarkymo įrenginius. Eksploatuojant regioninę atliekų tvarkymo sistemą bus vykdomas šių regioninių atliekų tvarkymo įrenginių eksploatavimas, dokumentų, reikalingų regioninės sistemos eksploatacijai, parengimas, savivaldybių sąvartynų priežiūra po

uždarymo, savivaldybių veiksmų koordinavimas vykdamas kitas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas.

Principas „teršėjas moka“ – atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti atliekų turėtojas ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas. Vadovaujantis Gamintojo atsakomybės principu, šių gaminių gamintojai ir importuotojai turi prisiimti pilną atsakomybę už jų į vidaus rinką išleistų gaminių ir pakuočių poveikį aplinkai viso būvio ciklo metu nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo, įskaitant gaminių ir pakuočių atliekų surinkimo, perdirbimo, naudojimo ir šalinimo sistemos organizavimą ir (ar) finansavimą, Vyriausybės nustatytų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimą, informacijos apie gaminius ir pakuotes ir jų atliekų tvarkymą teikimą šių gaminių naudotojams ir atliekų tvarkytojams.

„Visų sąnaudų padengimo“ principas – mokėjimai už komunalinių atliekų tvarkymą turi padengti visas tiesiogines ir netiesiogines atliekų tvarkymo sąnaudas, įskaitant sistemos administravimo ir atliekų šalinimo įrenginių uždarymo ir priežiūros po uždarymo sąnaudas. Visos gyventojų išlaidos komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymui neturėtų viršyti 1 proc. nuo jų vidutinių (disponuojamų) pajamų.

Solidarumo principas – vienos tonos komunalinių atliekų tvarkymo išlaidos turi būti vienodos, nepriklausomai nuo to, kokioje regiono vietoje yra atliekų turėtojas. Tokiu būdu šis principas taip pat reiškia, kad vienos tonos mišrių komunalinių atliekų pervežimo (t.y., atliekų nuvežimo iki regioninio sąvartyno) ir šalinimo regioniniame sąvartyne sąnaudos turi būti vienodos visose atliekų tvarkymo regiono savivaldybėse, o atliekų tvarkymo paslaugos kaina atliekų turėtojui neturi priklausyti nuo atliekų turėtojo nutolimo nuo atliekų tvarkymo regioninio sąvartyno.

Artimumo ir pakankamumo principai – atliekų tvarkymo sistemos veiksmingumas tiesiogiai priklauso nuo artimumo ir pakankamumo principų taikymo. Vadovaujantis šiais principais, netinkančios perdirbti ar kitaip naudoti atliekos turi būti šalinamos artimiausiame tinkamai įrengtame atliekų šalinimo įrenginyje. Šie principai taikomi tik šalinant atliekas, bet ne jas naudojant.

Visuotinumą principas – viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga turi būti pasiūloma ir teikiama visiems atliekų turėtojams, išskyrus įstatymų numatytas išimtis.

Gamintojų atsakomybės principas – atliekų tvarkymo sistema turi remtis gamintojo atsakomybės už gaminių poveikį aplinkai principu, nes gamintojas, priimdamas svarbius sprendimus gaminių ir technologinio proceso projektavimo ir gamybos organizavimo stadijose, turi didžiausią įtaką šio poveikio formavimui.

Į trumpalaikę Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą įtrauktos visos priemonės, reikalingos rajono atliekų tvarkymo sistemos plėtrai ir Valstybinio bei Šiaulių regiono atliekų tvarkymo planų užduotims įgyvendinti.

Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimo principai užtikrinami, įtraukiant į įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą (rinkliavą) visas jų surinkimo ir tvarkymo sąnaudas, kurias sudaro:

- › komunalinių atliekų surinkimo ir pervežimo į regioninį sąvartyną išlaidos;
- › atliekų priėmimo ir šalinimo įkainis Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyne.

4.7 Plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plane numatytos priemonės nedidina esamų komunalinių atliekų surinkimo ir pervežimo išlaidų, nes numatytos priemonės yra dengiamos Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos (atliekų tvarkytojų) lėšomis. Kitos priemonės yra finansuojamos savivaldybės ar Aplinkos ministerijos lėšomis.

Kuriamos Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos poveikis vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą dydžiui įvertintas rengiant paraišką 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonei „Atliekų tvarkymo sistemos plėtra“. Žemiau esančioje lentelėje pavaizduota, kaip pasikeis vietinės rinkliavos dydis, kai bus sukurta nauja komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra.

36 Lentelė. Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos kaštai ¹⁴

	Mato vnt.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Atliekų tvarkymo kaina iš viso	Lt/t	247,21	247,21	318,6	318,6	318,6	318,6	318,6
Atliekų surinkimo ir transportavimo vidutinė kaina Šiaulių regione	Lt/t	174,95	174,95	174,95	174,95	174,95	174,95	174,95
Atliekų priėmimo ir šalinimo įkainis Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyne.	Lt/t	72,26	72,26	72,26	72,26	72,26	72,26	72,26
MBA	Lt/t			71,39	71,39	71,39	71,39	71,39
Vidutinės NŪ disponuojamos pajamos Šiaulių regione	Lt	25079,68	25079,68	25079,68	25079,68	25079,68	25079,68	25079,68
Vidutinė atliekų susidarymo norma NŪ	t	0,68715	0,68715	0,68715	0,68715	0,68715	0,68715	0,68715
NŪ sąnaudos KA tvarkymui	Lt/met us	169,8704	169,8704	218,9261	218,9261	218,9261	218,9261	218,9261
NŪ pajamų dalis tenkanti KA tvarkymui	proc.	0,68%	0,68%	0,87%	0,87%	0,87%	0,87%	0,87%

4.8 Savivaldybės atliekų tvarkymo plano trumpalaikiu laikotarpiu įgyvendinimo vertinimo kriterijai

Plane nurodytų atliekų tvarkymo strateginių tikslų įgyvendinimas vertinamas 2014-2020 metų laikotarpiu.

¹⁴ Galimybių studija „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas - Šiaulių regiono komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, 2013 m.

Būklė vertinama kas du metus ar pavyko įgyvendinti užsibrėžtus tikslus ir priemones. Labai gera - pasiekta 100 proc. planuojamo rezultato; Gera - pasiekta 70-100 proc. planuojamo rezultato; Patenkinama - 50-70 proc. rezultato; Bloga - pasiekta <50 proc. rezultato.

37 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano vertinimo kriterijai.

Kriterijus	Matavimo vienetai	Planuojamas rezultatas ¹⁵	Rezultatas*	Būklė
Perdirbta ir kitaip panaudota komunalinių atliekų	tonomis, visų per metus susidariusių komunalinių atliekų procentais	- Iki 2016 m. perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 % komunalinių atliekų; - Iki 2020 m. perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 % komunalinių atliekų.	< įrašyti metų rezultatus>	Labai gera - pasiekta 100% planuojamo rezultato; Gera - pasiekta 70-100% planuojamo rezultato; Patenkinama - 50-70% rezultato; Bloga - pasiekta <50% rezultato.
kiek gyventojų (pagal savivaldybes), gaus geros kokybės prieinamą viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą	procentais	Iki 2016 m. 100% užtikrinti viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą	< įrašyti metų rezultatus>	
kokie sukurti mišrių komunalinių atliekų ir jose esančių biologiškai skaidžių atliekų apdorojimo pajėgumai, palyginti su per metus susidarančiu mišrių komunalinių atliekų ir jose esančių biologiškai skaidžių atliekų kiekiu	tonomis ir procentais	Sukurti pajėgumai rajone 0 %, regione pajėgumai 100 %	< įrašyti metų rezultatus>	
kiek paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti tokių komunalinių atliekų medžiagų, kaip popierius, metalas, plastikas, stiklas	tonomis ir procentais, visų per metus susidariusių komunalinių atliekų medžiagų - popieriaus, metalo, plastikų, stiklo	Iki 2020 m. ne mažiau kaip 50 % komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir karto, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti	< įrašyti 2016 metų rezultatus>	

* Radviliškio rajono savivaldybės administracija ir ŠRATC kiekvienais metais pateiks informaciją apie tai, kaip atsižvelgiant į nurodytus kriterijus įgyvendinti planuojami rezultatai.

Plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, vertinant pažangą kiekvienais kalendoriniais metais pagal žemiau esančioje lentelėje pateiktus rodiklius:

¹⁵ Planuojami rezultatai (tonomis) pateikti remiantis gyventojų ir atliekų susidarymo prognozėmis

Atliekų tvarkymo būdas	Rodikliai	Laukiamas rezultatas
Prevencija	1) Bendras komunalinių atliekų susidarymas, tonomis per metus	Mažėjimas
	2) Komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui, kilogramais per metus	Mažėjimas
	3) Komunalinių atliekų susidarymas vienam namų ūkiui, kilogramais per metus	Mažėjimas
Paruošimas naudoti pakartotinai	4) Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	5) Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas
Perdirbimas	6) Iš gyventojų atskirai surinktų antrinių žaliavų kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų, metalo atliekos)	Didėjimas
	7) Iš juridinių asmenų (įmonių, įstaigų, organizacijų) atskirai surinktų antrinių žaliavų kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų, metalo atliekos)	Didėjimas
	8) Atskirai surinktų buitės elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	9) Atskirai surinktų ir sukompostuotų biologinių atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas
	10) Bendras perdirbtų komunalinių atliekų kiekis, procentais nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas
Kitoks naudojimas	11) Kitaip panaudotų gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų kiekis, procentais	Didėjimas
Šalinimas	12) Komunalinių atliekų, šalinamų sąvartynuose, kiekis, procentais	Mažėjimas
	13) Sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, palyginti su praėjusių kalendorinių metų kiekiu, procentais	Mažėjimas

4.9 Plano įgyvendinimas, peržiūra ir atskaitomybė

Radviliškio rajono savivaldybė atsakinga už Plano nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą. Planą įgyvendina ir už Plano priemonių vykdymą bei priemonių vykdymo koordinavimą pagal kompetenciją atsako Radviliškio rajono Turto ir vietinio ūkio skyrius.

Plano įgyvendinimo priemonės finansuojamos iš Europos Sąjungos paramos ir kitų teisėtai gautų lėšų. Taip pat rekomenduojama savivaldybei dalyvauti įgyvendinant Planą, naudojant savivaldybės biudžeto lėšas.

Planą įgyvendinančios institucijos pasibaigus biudžetiniams metams, iki kitų metų vasario 1 d., teikia Aplinkos ministerijai ataskaitas, kaip vykdomos Plano įgyvendinimo 2014–2020 metų priemonės. Ataskaitose sujungiama praėjusių ir ankstesnių metų informacija, taip pat nurodomos priežastys, kodėl priemonės neįgyvendintos.

Radviliškio rajono savivaldybė atsakinga už Plano atnaujinimą pasibaigus 2014–2020 metų planavimo laikotarpiui.

5 RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS 2014-2020 M.

Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo priemonių plano 2014-2020 metų įgyvendinimo priemonės, skatinančios atliekų prevenciją, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, kitokią naudojimą ir saugų atliekų šalinimą, pateiktos žemiau esančioje lentelėje.

38 Lentelė. Radviliškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo priemonių plano 2014-2020 metų įgyvendinimo priemonės

Komunalinių atliekų tvarkymo tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Veiksmai (Savivaldybės)	Įvykdymo terminas	Vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, litais/ (eurais)
1. Siekti, kad komunalinių atliekų susidarymas savivaldybėje augtų lėčiau, o susidarančių atliekų kiekis neviršytų ES valstybių narių vidurkio	1.1. tobulinti atliekų tvarkymo srities teisės aktus	1.1.1. Atnaujinti ir patvirtinti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisykles	Dokumentų parengimas	Iki 2015 m. sausio 1d.	ŠRATC/ Savivaldybė	ŠRATC	5 000 Lt/ (1448 EUR)
		1.1.2. Parengti ir patvirtinti diferencijuotos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų pakeitimus	Dokumentų parengimas	Iki 2016-01-01 d.	ŠRATC/ Savivaldybė	ŠRATC lėšos	5 000 Lt/ (1448 EUR)
	1.2. Didinti visuomenės sąmoningumą, tobulinti savivaldybių darbuotojų kvalifikaciją atliekų prevencijos srityje	1.2.1. Informuoti visuomenę apie teikiamas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas	Papildyti esamas sutartis komunalinių atliekų surinkėjais nustatyti prievolę dėl visuomenės informavimo	Du kartus per metus	Savivaldybė, ŠRATC, atliekų surinkėjai	Savivaldybės/ ŠRATC/ Atlieku surinkėjų lėšos	10 000 Lt/ (2896 EUR) per metus
		1.2.2. Informuoti visuomenę apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje	Sutartyse su GIO nustatyti prievolę dėl visuomenės informavimo	Du kartus per metus	ŠRATC /Savivaldybė/ Gamintojai ir importuotojai	Savivaldybės/ ŠRATC/ Gamintojų ir importuotojų lėšos	
		1.2.3. Informuoti visuomenę apie EEĮ atliekų tvarkymą	Sutartyse su EEĮ tvarkytojais nustatyti prievolę dėl visuomenės informavimo	Du kartus per metus	ŠRATC/ Savivaldybė/ Gamintojai ir importuotojai	Savivaldybės/ ŠRATC/ Gamintojų ir importuotojų lėšos	
		1.2.4. Informuoti visuomenę apie pavojingųjų atliekų tvarkymą	Sutartyse su pavojingųjų atliekų surinkėjais nustatyti prievolę dėl visuomenės informavimo	Du kartus per metus	ŠRATC/ Savivaldybė/ atliekų surinkėjai	Savivaldybės, Atlieku surinkėjų lėšos	

2. mažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį – plėtoti racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą		1.2.5. Dalyvauti tarptautiniuose renginiuose ir konferencijose, seminaruose ar mokymuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika		2014-2020 m.	Savivaldybė	Savivaldybės lėšos, valstybės lėšos	5 000 Lt/ (1448 EUR) per metus
	2.1. sukurti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo pajėgumus	2.1.1. Pastatyti Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius	Bendradarbiauti su ŠRATC ir kitomis savivaldybėmis planuojant ir statant Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius	2015 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	ES, savivaldybės, ŠRATC lėšos	Bendros investicijos į projektą 21 mln. Lt/ (6082020 EUR)
		2.1.2. Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių eksploatacija	Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių operatoriaus kontrolė	Nuo 2016 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	Savivaldybės lėšos,	
		2.1.3. Priimti savivaldybės sprendimą dėl komunalinių atliekų apdorojimo/tvarkymo įrenginių (pvz. maisto atliekų apdorojimo įrenginius) įrengimo reikalingumo	Savivaldybės Tarybos sprendimas	2014-2015 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	Savivaldybės lėšos	
		2.1.4. Išanalizuoti atskiro maisto atliekų surinkimo ir perdirbimo galimybes Savivaldybės ar Šiaulių regiono savivaldybių teritorijoje	Parengti Savivaldybės ar Šiaulių regiono savivaldybių (bendrą ar kooperuojantis atskiroms savivaldybėms) Galimybių studiją nustatant technines ir ekonomines tokio maisto atliekų srauto tvarkymo galimybes	2014-2015 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	Savivaldybės lėšos, kitos lėšos	50 000 Lt/ (14481 EUR)
		2.1.5. Remiantis galimybių studijos dėl atskirai surinktų maisto atliekų infrastruktūros poreikio rezultatais, sukurti	Bendradarbiauti su ŠRATC ir kitomis savivaldybėmis planuojant ir statant maisto	2017-2018 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	ES, valstybės parama, ŠRATC paskola	Pagal GS duomenis

		reikiamus maisto atliekų perdirbimo pajėgumus	atliekų apdorojimo įrenginius				
		2.1.6. Organizuoti maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir (ar) individualų kompostavimą, įrengti pakankamus pajėgumus šioms maisto / virtuvės atliekoms apdoroti	Bendradarbiauti su ŠRATC ir kitomis savivaldybėmis parenkant šių atliekų surinkėją (operatorių)	2018 m.	Savivaldybė/ŠRATC	ES, savivaldybės lėšos, mokesčio už sąvartynuose šalinamas atliekas lėšos, kitos lėšos	
		2.1.7. Užtikrinti pastovų žaliųjų atliekų kompostavimo dėžių, pakuotės atliekų bei antrinių žaliavų konteinerių kiekį		Nuolat	Savivaldybė/ŠRATC/ Atlieku surinkėjas/ Gamintojų ir importuotojų organizacija	Savivaldybės /Gamintojų ir importuotojų lėšos	
		2.1.8. Gyventojams ar kitiems asmenims (pvz. , gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kita), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą susidarymo vietoje		2015 m.	Savivaldybė/ŠRATC	ES, savivaldybės lėšos, kitos lėšos	100 000 Lt/ (28962 EUR)
		2.1.9. Aprūpinti individualių namų gyventojus biologinių atliekų kompostavimo dėžėmis ar konteineriais	Papildyti esamas sutartis su komunalinių atliekų surinkimo operatoriumi ir nustatyti prievolę aprūpinti naujus Rinkliavos mokėtojus kompostavimo dėžėmis	Nuolat pagal poreikį	Savivaldybė/ŠRATC/ atliekų surinkėjas	Atliekų tvarkytojų lėšos, kitos lėšos	
		2.1.10. Žaliųjų atliekų surinkimo plėtra	Aprūpinti individualių namų gyventojus kompostavimo dėžėmis arba paskatinti gyventojus kompostuoti savos	2015-2020 m.	Savivaldybė/ŠRATC	ES paramos lėšos/ savivaldybių biudžetų lėšos, kitos lėšos	

2.2. Plėtoti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemas	2.2.1. Pastatyti konteinerius antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose	Papildomai įrengti aikštes	2014-2017 m.	Savivaldybė/ ŠRATC/ Gamin-tojų ir importuo-tojų organizacija	Gamintojų ir im-portuotojų orga-nizacijų lėšos, gaminių ar pa-kuotės atliekų tvarkymo prog-ramos lėšos/ ŠRATC lėšos	
	2.2.2. Atliekų priėmimo punk-tų eksploatavimas / praplėti-mas arba uždarymas	Priimti sprendimą dėl At-liekų priėmimo punktų skai-čiaus (uždarymo ar praplėti-mo) savivaldybės teritorijoje	2014-2017 m.	Savivaldybė / ŠRATC	ŠRATC lėšos	
	2.2.3. Papildančių sistemų diegimas	Sudaryti sutartis su Gamin-tojų ir importuotojų asociaci-jomis dėl papildančių sis-temų plėtros	2014-2015 m.	ŠRATC/ Gamin-tojų ir importuo-tojų asociacija	ŠRATC/ Gamin-tojų ir importuo-tojų lėšos	
	2.2.4. Pavojingųjų atliekų (išs-kyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) surinkimas apvažia-vimo būdu	Papildyti esamas sutartis su komunalinių atliekų surinkė-ju ir nustatyti prievolę	Ne rečiau kaip du kartus per metus	Savivaldybė / atliekų surinkėjas/ ŠRATC	Rinkliavos lėšos	
	2.2.5. Didelių gabaritų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu	Papildyti esamas sutartis su komunalinių atliekų surinkė-ju ir nustatyti prievolę	Ne rečiau kaip du kartus per metus	Savivaldybė / atliekų surinkėjas/ ŠRATC	Rinkliavos lėšos	

		2.2.6. Plėtoti Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą	Sutartyse su Gamintojų ir importuotojų asociacijomis nustatyti prievolę dėl šio kiekio surinkimo	2014-2015 m.	ŠRATC/ Gamintojai ir importuotojai/ Savivaldybė	Gamintojų ir importuotojų/ ŠRATC lėšos	
		2.2.7. Numatyti ir taikyti tekstilės atliekų surinkimo priemonės (konteineriai)	Papildyti Antrinių žaliavų konteinerių aikštelių išdėstymo schemas numatant tekstilės konteinerius praplečiant antrinių žaliavų aikšteles.	2014-2020 m.	Savivaldybė/ ŠRATC	ES paramos lėšos	140 000 Lt/ (40547 EUR)
		2.2.8. Plėtoti atskirų atliekų surinkimą	Papildyti Atliekų tvarkymo taisyklės prievole įmonėms bei gyventojams dėl atskiro įvairių atliekų srautų rūšiavimo	Iki 2015 m. sausio 1d.	Savivaldybė, ŠRATC	Savivaldybės lėšos	5 000 Lt/ (1448 Lt)
3. Užtikrinti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą, tobulinti esamas atliekų tvarkymo sistemas	3.1. užtikrinti, kad visiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga	3.1.1. Atnaujinti ir / papildyti konteinerių išdėstymo schemą	Paskelbti konkursą dėl konteinerių išdėstymo schemas parengimo	Iki 2015 m. sausio 1 d.	Savivaldybė	Savivaldybės lėšos	50 000 Lt / (14481 EUR)
		3.1.2. Aikštelių įrengimas		2014-2020 m.	ŠRATC	ES, ŠRATC lėšos	Pagal naujų konteinerinių aikštelių poreikį
		3.1.3. Aprūpinti individualių namų gyventojus konteineriais Pakuotės atliekoms surinkti	Sutartyse su Gamintojų ir importuotojų organizacijos (tarp ŠRATC, Gamintojų ir importuotojų organizacijos ir atliekų surinkėjo) nustatyti prievolę dėl atliekų turėtojų aprūpinimo trūkstamais konteineriais. Pasirašytoje sutartyje nurodyti pakuočių surinkimo užduotis vadovaujantis VATP 2014-2020 m.	Nuolat pagal poreikį	ŠRATC, Savivaldybės/ Gamintojų ir importuotojų organizacijos	ES paramos lėšos, Gamintojų ir importuotojų/ ŠRATC lėšos	

		3.1.4. Pagal poreikį atnaujinti ir /papildyti konteinerių išdėstymo schemas pagal galimus teisės aktų pakeitimus		Nuolat pagal poreikį 2014-2020 m.	Savivaldybė	Savivaldybės lėšos	
4. Efektyvinti atliekų tvarkymo reikalavimų įgyvendinimo ir atliekų tvarkymo užduočių vykdymo kontrolę bei tobulinti atliekų susidarymo bei tvarkymo apskaitos sistemą	4.1. tobulinti atliekų tvarkymo užduočių įvertinimo teisinį reguliavimą ir stiprinti atliekų tvarkymo metodinę bazę	4.1.1. Vykdyti mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus, siekiant įvertinti biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduoties vykdymą	Atliekų sudėties tyrimai 4 kartus per metus	2014-2015 m.	ŠRATC	ŠRATC lėšos	
		4.1.2. Vykdyti mišrių komunalinių atliekų kiekio (normų) tyrimus	Papildyti sutartis su atliekų surinkėju dėl prievolės reguliariai vykdyti komunalinių atliekų kiekio tyrimus	2014-2015 m.	ŠRATC/ Atlieku surinkėjas	ŠRATC lėšos	
	4.2. tobulinti atliekų tvarkymo sistemų efektyvumo ir duomenų patikimumo vertinimą	4.2.1. Gerinti mišrių komunalinių atliekų surinkimo kokybę įdiegiant konteinerių ir (ar) kitų surinkimo priemonių identifikavimo ir paslaugos teikimo vykdant komunalinių atliekų surinkimo elektroninį identifikavimą	Papildyti esamas sutartis su Atlieku surinkėju įtraukiant minimalius kokybės reikalavimus nurodytus Aplinkos ministerijos dokumentuose	2014-2015 m.	Savivaldybė /ŠRATC / Atlieku surinkėjas	Savivaldybės lėšos / Atlieku surinkėjo	
	4.3. griežtinti atsakomybę ir atskaitomybę už atliekų tvarkymą	4.3.1. Vykdyti nuolatinį atliekų surinkėjų veiklos monitoringą	Gaunamų gyventojų skundų nagrinėjimas, atliekų surinkėjų veiklos kontrolė paslaugos teikimo vietoje	Pastoviai	Savivaldybė/ ŠRATC	ŠRATC lėšos	
		4.3.2. Reguliariai vykdyti savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių vykdymo kontrolę	Darbuotojų kontrolė	2014-2020 m.	ŠRATC, Šiaulių regiono savivaldybių administracijos atstovai, aplinkos apsaugos agentūros darbuo-	Savivaldybės lėšos	40 000 Lt/ (11585 EUR) per metus

					tojai		
	4.4. stiprinti gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų veiklos kontrolę	4.3.3. Vykdyti nuolatinį gamintojų ir importuotojų organizacijų veiklos monitoringą		2014-2020 m.	Savivaldybė	Savivaldybės lėšos	
5. Didinti visuomenės sąmoningumą, tobulinti valstybės ir savivaldybės institucijų darbuotojų kvalifikaciją atliekų tvarkymo srityje	5.1. didinti visuomenės sąmoningumą atliekų tvarkymo srityje	5.1.1. šviesti ir informuoti visuomenę: pristatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, esamą surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą, pasirinktą apmokestinimą, gyventojų teises ir pareigas, galimybes rūšiuoti atliekas	Straipsniai spaudoje	2015-2020 m.	Savivaldybė, ŠRATC	ES struktūrinių fondų lėšos, LR valstybės biudžeto lėšos	
		5.1.2. bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, rengti ir įgyvendinti bendrus visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir atliekų tvarkymo klausimais projektus	Straipsniai spaudoje, renginiai	2014-2020 m.	Savivaldybė	Gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo programos lėšos	
	5.2. tobulinti savivaldybės darbuotojų kompetenciją atliekų tvarkymo klausimais	5.2.1. dalyvauti tarptautiniuose renginiuose ir konferencijose, seminaruose, darbinuose susitikimuose; organizuoti bendrus renginius su savivaldybių, atliekų surinkėjų ir tvarkytojų asociacijomis, skleisti gerąją bendradarbiavimo patirtį Savivaldybės interneto svetainėje		2014-2020 m.	Savivaldybė, Aplinkos apsaugos agentūra	LR valstybės biudžeto lėšos	